

MILLIY TIKLANISH

14 (386)

2016 йил 13 апрель, чоршанба

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг ижтимоий-сиёсий газетаси

ЎЗМТДП — www.mt.uzТахририят — www.milliytiklanish.uz

2008 йил 30 октябрдан чиқа бошлаган

Жорий йилда 30 дан ортиқ партия гуруҳи ташаббуси билан сессияларда тегишли вакилларнинг ахбороти эшитилди

ЎЗМТДП Наманган вилоят кенгашида ёшларда Интернет маданиятини шакллантиришга бағишланган минтақавий анжуман бўлиб ўтди

Қашқадарё вилоятида Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг 13,5 мингдан зиёд аъзоси бор

Фракция фаолияти

ЎЗМТДП фракцияси олдида турган долзарб масалалар

муҳокама қилиниб, чора-тадбирлар белгилаб олинди

Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎЗМТДП фракциясининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг мамлакатимизни 2015 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш йўналиши ва 2016 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги маърузасида илгари сурилган гоя ва фикрлардан келиб чиқиб, ЎЗМТДП фракцияси олдида турган вазифаларнинг бажарилиши муҳокама этилди.

Йиғилишни ЎЗМТДП фракцияси раҳбари С. Отамуратов бошқарди.

— Давлатимиз раҳбарининг Вазирлар Маҳкамасининг кенгайтирилган йиғилишидаги маърузасида мамлакатимизнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиши, бу борада олиб борилаётган кенг кўламли ислохотлар, эришилган натижалар қатор факт ва рақамлар мисолида чуқур таҳлил қилинди, аҳолининг ҳаёт даражаси, турмуш шароити ва қулайликлари ошиб бораётгани таъкидланди. Дарҳақиқат, жаҳон иқтисодиётида кечаётган мураккаб жараёнлар ва салбий тенденцияларга қарамай, мамлакатимиз иқтисодиётининг барқарор ўсиши ва макроиқтисодий мувозанат таъминланмоқда. Натижада халқимиз фаровонлиги ва турмуш даражаси ошиб, Ўзбекистоннинг халқроқ майдондаги обрў-эътибори юксалмоқда. Юртимизда фаол инвестиция сиёсати олиб борилаётди. **> 4-бет.**

Аждодлар номи — барҳаёт

Сардор Муллажонов суратлари

Буюк аждодимизнинг бебаҳо мероси

навқирон авлодда миллий ғурур уйғотади, уларни ўзликни англашга ундаб, Ватан тақдирига дахлдорлик туйғусини кучайтиради

Президентимиз раҳнамолигида бой тарихимизни, давлатчилигимиз асосларини теран ўрганишга қаратилаётган алоҳида эътибор ёшларни Ватанга муҳаббат, истиқлол гояларига садоқат, миллий қадриятларимизга ҳурмат ва буюк аждодларимизга эҳтиром руҳида тарбиялашга хизмат қилмоқда.

Амир Темур ва темурийлар давлатчилиги тарихини ўрганиш, тадқиқ этишга қизиқиш жаҳон миқёсида тобора ортиб бораётгани барчамизга ғурур-ифтихор бағишлайди.

Соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 680 йиллигига бағишлаб Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси Марказий кенгаши, Олий Мажлис Қонунчилик

палатасидаги фракцияси ҳамда ЎЗР ФА Темурийлар тарихи давлат музейи ҳамкорлигида ташкил этилган "Амир Темур шаҳси ва фаолиятининг жаҳон тарихидаги ўрни ва аҳамияти" мавзусидаги давра суҳбатида шу ҳақда сўз борди.

Тадбирда сўз олган ЎЗМТДП фракцияси аъзоси Алишер Қодиров ҳамда Темурийлар тарихи давлат музейи директори Хуршид Файзиев истиқлол йилларида миллий-маънавий қадриятларимизни, улуғ аждодларимиз номини тиклаш, улар меросини теран ўрганиш йўлида улкан ишлар амалга оширилаётгани ва бу изчил давом этаётганини таъкидлади. Ана шундай эзгу ишлар самарасида бошқа буюк алломаларимиз қатори бобокалонимиз Амир Темур шаҳси, жаҳон тарихидаги ўрни, халқимиз, Ватанимиз олдидаги хизматлари қадр топди. **> 2-бет.**

Миллий ғурур

Илмга иштиёқ меваси

Мамлакатимизда навқирон авлоднинг ўқиб-изланиши, касб-хунар эгаллаши, ҳаётда ўз ўрнини топиши учун кўмаклашиш давлат сиёсатининг устувор йўналишидир. Бу ҳар бир йигит-қизни катта мақсадлар сари иштилошга, пухта билим олишга, янгиликлар яратишга, қисқача айтганда, Ватан тараққиётига ҳисса қўишига руҳлантирмоқда.

Давлатимиз раҳбарининг ташаббуси билан ташкил этилган Тошкент шаҳридаги Турин политехника университети мамлакатимиз автомобилсозлик соҳаси учун кадрлар тайёрлаш тизимининг муҳим бўғинига айланди. Ушбу таълим муассасасида машинасозлик технологияси, энергетика, архитектура ва қурилиш, саноатда ахборот-коммуникация технологиялари ва автоматлаштирилган бошқарув тизими бўйича малакали мутахассислар тайёрланмоқда. Бугунги кунда ушбу олий ўқув юртининг битирувчилари мамлакатимиз автомобилсозлик корхоналарида самарали фаолият юритмоқда. **> 6-бет.**

Тинчлик ва хавфсизлик учун бирга курашамиз!

Тинчлик — бебаҳо неъмат. Шунинг учун ҳам унинг қадрига етиш, асраб-авайлаш, ёшларга бу неъматнинг аҳамиятини янада кенгроқ тушунтириш ҳар биримизнинг кундалик вазифамизга айланиши лозим. Партия ҳудудий ташкилотларида ташкил этилаётган тадбирлар ана шу мақсад рўйига хизмат қилаётди.

Осойишталик — фаровонлик йўлдоши

ЎЗМТДП Андижон вилоят кенгаши ҳам тинч ва osoйишта кунларнинг қадрига етиш, халқимизнинг турмуш фаровонлигини янада ошириш, мамлакатимиздаги улкан бунёдкорлик ишларининг мазмун-моҳиятини теран тушунтиришга бағишланган тадбирларни ташкил этишга алоҳида эътибор қаратмоқда. Айниқса, Хонобод туман Ёшлар марказида бўлиб ўтган тадбир қизгин руҳда ўтди. Унда депутатлар, партия фаоллари, ёшлар ҳамда оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этди.

— Юртимизда амалга оширилаётган ислохотлар, энг аввало, инсон манфаатларини таъминлашга хизмат қилаётди, — деди ЎЗМТДП фракцияси аъзоси Абдурашид Тўхтабоев. — Бу истиқлолнинг илк йиллариданоқ танлаб олинган "Ислохот ислохот учун эмас, энг аввало, инсон учун" деган тамойилнинг ҳаётимиздаги самарасидир. Ижтимоий-иқтисодий ҳаётимизда рўй бераётган ўзгариш ва янгиликлар халқимизнинг турмуш фаровонлигини ошириш, оғирини енгил қилишда муҳим аҳамият касб этмоқда. Халқимиз бугундан рози бўлиб, эртанги кунга қатъий ишонч билан бунёдкорлик ишларини амалга оширар экан, ҳаётимиздаги бундай юксалишлар юртимизда ҳукм сураётган тинчлик-барқарорлик туфайлидир. Шунинг учун ҳам давлатимиз раҳбари ҳар бир чиқишида тинчликни қадрлаш, ёшларни турли бузғунчи гоялар, диний экстремизм ва терроризмнинг чангалига тушиб қолишдан асраш ҳақида бот-бот такрорлайди. **> 2-бет.**

Ташаббус натижа берди

Шаҳарсозлик кодекси ижроси

ЎЗМТДП гуруҳи ташаббуси билан халқ депутатлари Бешариқ туман Кенгаши сессиясида муҳокама қилинди

Мамлакатимиздаги тинчлик-осойишталик ҳақимизни бунёдкорликка, барча соҳаларда янги марралар сари ундамоқда. Айниқса, намунавий лойиҳалар асосида бунёд этилаётган замонавий уй-жойлар қишлоқларимиз кўрқига кўрк бағишлаши билан бирга аҳоли турмуш фаровонлигини юксалтириб, юртдошларимизнинг ҳаётга муносабатини, дунёқарашини ўзгартирмоқда.

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси ривожланишнинг устувор соҳаси сифатида уй-жой қурилиши ва инфратузилмани қўллаб-қувватлаш, қурилиш ва безак ишларида энг яхши хорижий тажриба ва миллий меъморлик анъаналарини қўллаш, Ўзбекистон шаҳарларининг тарихий қиёфасини сақлаб қолишда самарали чора-тадбирларни, тарихий шаҳарларни қайта таъмирлашга қаратилган йирик лойиҳаларни амалга оширишга кўмаклашишни дастурий мақсад-вазифаларидан, деб билади. Улардан келиб чиққан ҳолда партия ташкилотлари ҳамда халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлардаги ЎЗМТДП гуруҳлари муайян чора-тадбирларни амалга оширмоқда. **> 4-бет.**

Ушбу сонда:

Соҳибқирон сиймоси гарб адиблари нигоҳида

> 5-бет.

Азизанинг камалакранг кашталари

учта туманда корхона очишга имкон берди

> 6-бет.

Кўхна

эхромлар шаҳри

Эль-Тахин харобалари Мексика кўрфази яқинидаги Веракрус штати ҳудудида жойлашган

> 7-бет.

"Milliy tiklanish" gazetasi

www.milliytiklanish.uz сайтида ҳам ўқинг!

"Milliy tiklanish" gazetasiга обуна бўлинг!

Нашр кўрсаткичи — 158

Аждодлар номи — барҳаёт

< Давоми.
Бошланиши 1-бетда.

Амир Темур — ўзлгимизни англаш, миллий анъана ва қадриятларимизни тиклаш борасидаги улғувор ишларда халқимиз тийнатидаги бунёдкорлик, обод ва фаровон ҳаёт барпо этиш, бугунги саодатли кунларга шукроналик, эртанги ёруғ келажакка ишонч билан яшашдек фазилатларга маънавий куч бағишлаётган шавкатли сиймолардан биридир.

— Мустақиллик йилларида тарихимизни ҳаққоний ўрганиш, буюк аждодларимизнинг инсоният цивилизациясига қўшган улуғлиги ҳақида кенг намоиш этишга доимий эътибор қаратилмоқда, — деди тадбирда маъруза қилган ЎзМТДП фракцияси аъзоси Азамат Зиё. — Бу борада юртимиз олимлари, тадқиқотчилар билан бир қаторда хорижлик олимлар ҳам улғу алломуларимиз илмий-иждоий меросини, уларнинг илму фанда эришган ютуқлари, жаҳон илмий тамаддунига қўшган ҳиссасини тадқиқ этмоқда. Бу эса аждодларимизнинг ақлу-заковати маҳсули бўлган бой меросни кенг тарғиб қилиш билан бирга ўзлгимизни англаш, жамиятимизда маънавий-маърифий муҳитни юксалтиришга ҳизмат қилади. Таъкидлаш жоиз, Президентимиз раҳнамолигида маънавиятнинг юксалтириш йўлида амалга оширилган кенг қамровли ишлар жараёнида Амир Темур шахси ва мероси муҳим ўрин тутаетир. Буюк бобокалонимиз сиймоси ва закоси ёш авлодни ватанпарварлик ва миллий ифтихор руҳида тарбиялашда муҳим маърифий манба сифатида ҳизмат қилмоқда.

Амир Темур шахсига қизиқиш халқаро майдонда ҳам тобора ортиб бормоқда. Бу беназир зотнинг қандай миллий замин ва тарихий шароитда ўсиб-ўлғайгани, босиб ўтган шонли ҳаёт йўли, давлат арбоби, енгилмас саркарда ва инсон сифатидаги фазилатлари, ички дунёси ва кечинмалари ҳақида янги-янги асарлар яратилмоқда. Жумладан, ўтган давр мобайнида Европа ва Шарқ тилларида Темур ва темурийлар даврига бағишланган 1500 га яқин асарлар яратилди.

— Соҳибқирон Амир Темур ўз даврида нафақат энг қудратли давлат асосини, илм-фан, маданият ва маънавият ҳомийси, балки Осиё ва Европа китъаларида рўй берган, жуда катта тарихий аҳамиятга молик ўзгаришларга олиб келган воқеа-ҳодисаларга ҳал қилувчи таъсир кўрсатиб, дунё тамаддуни ривожига бекиёс ҳисса қўшган буюк шахсдир, — деди тадбирда маъруза қилган Темурийлар тарихи давлат музейи катта илмий ходими Омонулло Бўриев. — Бобокалонимизнинг қудратли давлат, адолатли жамият барпо этиш, ўзаро ҳамжиҳатлик, бағрикенглик, меҳр-оқибат муҳитини мустақамлаш, халқ фаровонлигини таъминлашга оид эзгу тамойиллари бугун Ватанимиз ижтимоий-иқтисодий, маънавий ҳаётининг асосий меъзолига айланди. Бугун мамлакатимизда миллий давлатчиликни шакллантириш, халқимиз фаровонлигини ошириш, фарзандларимиз учун ҳеч қандай кам бўлмаган ҳаёт барпо этиш, ёшларни жисмонан, ақлдан ва маънавий ҳаётини боғлаш борасида олиб борилаётган кенг қўламли ислохотлар Амир Темур дунёқараши ва тутумларига моҳиятан ўйун.

Тадбирда партия фаоллари эътироф этганидек, Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси миллий тикланиш масаласига устувор ва зифа сифатида қарайди. Партия нуқтаи назарича, миллий тикланиш бу — фуқароларда миллий ўзлик туйғусининг ўйғониши ва тобора мустақам-

Буюк аждодимизнинг бебаҳо мероси

навқирон авлодда миллий гурур уйғотади, уларни ўзликни англашга ундаб, Ватан тақдирига дахлдорлик туйғусини кучайтиради

ланиб боришидир. Миллий ўзликни англаш мамлакат тараққиётида муҳим ўрин тутаети, миллий онг инсонда Ватанга муҳаббат ҳис-туйғусини оширишда, ҳар томонлама қомил инсон шахсини тарбиялашда бебаҳо ички омилдир. Миллий ўзликни англаш тарихини ўрганишдан бошланади. Тарихини билмаган инсон ўзлгини англаши амри маҳол. Ўзининг миллий давлатчилик тарихини ўзлаштирамаган, аждодлари ва уларнинг меросини улғуламаган, ўрганмаган халқ миллий тикланишга қодир эмас. Миллий ўзликни англаш ва миллий тикланиш орқали биз ижтимоий-сиёсий, иқтисодий ва бошқа соҳаларда олдимизда турган вазифаларни муваффақиятли ҳал эта оламиз. ЎзМТДП ташкил этаётган тарғибот тадбирлари, турли лойиҳаларда ана шу

ронга эҳтиром кўрсатилиб, 1996 йил мамлакатимизда Амир Темур йили деб эълон қилинди. Амир Темур таваллудининг 660 йиллик юбилеи ЮНЕСКО шарафлигида бутун дунё бўйлаб кенг нишонланди. Кўплаб шаҳарлар ва қишлоқлардаги шохқўчалар, майдонлар, ўқув муассасаларига улғу аждодимиз номи берилди. Тошкент, Самарқанд ва Шахрисабз шаҳарларида Амир Темур ҳайкали ўрнатилди. Пойтахтда Темурийлар тарихи давлат музейи барпо этилди.

Халқимизнинг илмий-тарихий меросини чуқур ўрганиш ва эришилган ютуқларни улғайиб келаятган авлод ўртасида кенг тарғиб қилиш, ёшларда миллий тарих ва халқ анъаналарига нисбатан чуқур ҳурмат туйғусини уйғотиш партиянинг устувор вазифалари-

ҳаётий ҳақиқат асосий мезон бўлиб ҳизмат қилмоқда.

Таъкидланганидек, Амир Темурнинг юртимиз, қолаверса, инсоният тамаддуни равнақига қўшган маданий-маънавий ҳиссаси унинг қудратли давлат барпо эта олганидир. Чунки давлат қудратли бўлса, бунёдкорлик кенг қўлаб олади, аҳоли фаровонлиги юксалади. Темурийлар курган иморату иншоотларнинг сон-саногини йўқ, Амир Темурнинг бевосита раҳнамолигида бунёд этилган Биҳоним жомеъ масжиди, Гўри Амир ва Аҳмад Яссавий, Занги ота мақбаралари, Оқсарой ва Шох Зинда каби меъморий муъжизалар, ўнлаб гузал саройлар ва боғлар шулар жумласидандир.

Буюк Соҳибқироннинг яна бир нодир маънавий мероси — унинг "Темур тузуклари" асари. Ундан давлат бошқарувининг асосий қоидалари, Амир Темур бобомизнинг теран ҳикматлари, панду насихат ва ўғитлари жой олган. Амир Темурнинг Марказий Осиёда марказлашган давлатга асос солиб, бир қанча мамлакатлар билан савдо-дипломатик муносабатларни ўрнатгани ҳам гоёят ибратли. Бунинг натижасида Буюк ипак йўли тикланди, Фарб ва Шарқ муносабатлари ривожланди. Айниқса, Самарқанд дунё дурдонасига айланди, илм-фан, маданият, санъат ва меъморчилик маркази мақомига эга бўлди. Ва бугун ҳақли равишда ЮНЕСКО рўйхатидан жой олди. Истиқлол йилларида Юртбошимиз ташаббуси билан буюк Соҳибқирон

дан биридир. Партия Дастури ва сайловолди Платформасида белгиланган мақсад-вазифаларни амалга оширишда бу каби тадбирлар муҳим аҳамият касб этади.

Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎзМТДП фракцияси ҳамда партия Қашқадарё вилоят кенгаши ҳамкорлигида ўтказилган "Амир Темур — миллатимиз фахри ва ифтихори" мавзусидаги тадбир ҳам Соҳибқирон бобомиз таваллудининг 660 йиллигига бағишланди. Мулла Тўйчи Тошмуҳамедов номидаги вилоят мусикали драма театрида бўлиб ўтган тадбирда партия Қашқадарё вилоят кенгаши, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси аъзолари, вилоят маркази вилоят бўлими, маданият ва спорт ишлари бошқармаси вакиллари, тарихчи олимлар ҳамда ёшлар иштирок этиди.

— Буюк аждодларимизнинг жасорати, ақлу закоси, тафаккури, бизга қолдирган бой мероси ёш авлодни қомил инсон қилиб тарбиялашда муҳим восита бўлиб ҳизмат қилади, — деди тадбирда сўзга чиққан ЎзМТДП фракцияси аъзоси Акмал Саидов. — Шу боис истиқлолнинг илк йиллариданоқ мамлакатимизда Президентимиз раҳнамолигида буюк аждодларимиз хотираси ҳамда улар яратган бебаҳо маънавий ва маданий меросни тиклашга, асраб-авайлаш ва келгуси авлодларга ўз ҳолича етказишга давлат сиёсати

даражасида эътибор қаратилмоқда. Буюк аждодимиз Амир Темур шахси ва ҳаёт йўли, у яратган давлат бошқаруви тажрибалари чуқур тадқиқ қилинмоқда. Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, ўзлгимизни англаш ва топталган миллий гуруримизни тиклашга қаратилган ҳаётбахш интилишнинг кучайиб бораётгани, Ватанимиз мустақиллигини қўлга киритиш қандай оғир ва мураккаб шароитларда юз берганини ҳолис ва аниқ баҳолай оладиган жиддий таҳлил-тадқиқотлар керак. Бу жараёнда, шубҳасиз, улғу бобомиз Соҳибқирон Амир Темур ва темурийлар шахси билан боғлиқ тарихий ҳақиқатни тиклаш ва кенг тарғиб этиш борасида амалга оширилаётган улкан ишлар муҳим аҳамият касб этади.

Тадбирда мутахассислар томонидан ёшларга буюк Амир Темур шахси, у яратган миллий давлатчилик тамойиллари, бунёдкорлик салоҳияти ва темурийлар давридаги илм-маърифат ривожига дахлдорлик туйғусини кучайтиришга асосий аҳамият берилди.

— Ҳаёти мазмунини "миллатнинг дардида дармон бўлишдан иборат" деб билган Соҳибқирон Амир Темурнинг шахси, ибратли ҳаёт йўли ва амалга оширган бетимсол ишларини дунё тарихчилари ҳамон катта қизиқиш билан тадқиқ қилмоқда, — деди ЎзМТДП фракцияси аъзоси Одилов Тоҳир. — Бу улғу бобокалонимиз шахсияти ва уни еттиштирган замин, тарихий шарт-шароитга доир янги-янги қирраларни кашф этишда муҳим аҳамият касб этмоқда. Соҳибқироннинг "Темур тузуклари" асари миллий давлатчилик тарихимизнинг нобъ манбаси сифатида қайта тикланиб, бир неча бор нашр қилинди. Ушбу китобнинг Амир Темур таваллудининг 675 йиллиги арафасида Юртбошимиз сўзбошимчи билан мукамал ҳолда янгидан чоп этилган улкан тарихий воқеа бўлди. Эеро, бу асар нафақат тадқиқотчилар, балки бугунги авлодлар учун ҳам чинакам ҳаёт мактаби вазифасини ўтайди. Унда ўз ифодасини топан эзгу гоёлар, пурмаъно ҳикматлар замонлар ўтса-да, ўз қимматини йўқотмай, инсон қамолотига ҳизмат қилмоқда. ЎзМТДП Ўз Ватанини севган ва унинг миллий-маънавий қадриятларини ҳурмат қилувчи ёшларни демократик ислохотларни чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантиришдаги етакчи куч, бошлаган эзгу ишларимизнинг давомчилиги деб билади. Бу каби тадбирлар буюк бобомизнинг миллат равнақи, халқ фаровонлиги йўлида амалга оширган ибратли ишларини чуқур ўрганиш, тадқиқ этиш ва келгуси авлодларга етказиш каби ЎзМТДП дастурий мақсад-вазифалари ижросида муҳим аҳамият касб этади.

Тадбирда Соҳибқирон Амир Темур таваллуди муносабати билан нашр этилган "Амир Темур фарб адиллари низоҳида" китобининг ҳам тақдимоти ўтказилди. Вилоят мусикали драма театрининг "Оқсарой" ва "Амир Темур" номли спектакллари намоиш этилди.

ЎзМТДП МК
ахборот хизмати

Маънавий иммунитет

Ёшлар қалбини асранг

Мамлакатимиз тинчлиги ва тараққиёти, бугун дунёда бўлаётган воқеа-ҳодисалар халқимизни оқсоишталикнинг қадрига етишга, доимо хушёр ва огоҳ бўлиб яшашга ундамоқда. Жойларда партия ташкилотлари томонидан ўтказилаётган даврар суҳбатлари, учрашув ва мулоқотларда ёшларнинг Интернет орқали тарқатилган гаразли ахборотларга алоқиб қилишнинг олдини олиш, мафкуравий таҳдидларга қарши илмушаритиш янада кучайтиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Навқирон авлод ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш, уларда ахборот хуружларига қарши мафкуравий иммунитетни шакллантириш, ёшларни жиянатчилик, хукуқбузарлик, гиеҳвандлик, диний экстремизм ва терроризм чангалдан асраш олдимизда турган долзарб вазифалардан.

Партия Марказий кенгаши, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги ҳамда Наманган вилоят ҳокимлиги ҳамкорлигида ташкил этилган "Глобаллашув жараёнида ёшларда Интернет маданиятини шакллантиришнинг долзарб масалалари" мавзусидаги минтақавий ёшлар анжуманида шу хусусда сўз борди.

Тадбирда ЎзМТДП Марказий кенгаши ва Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси аъзолари, партиядан халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларга сайланган депутатлар, партия Наманган, Фаргона, Андижон вилоятлари ташкилотлари вакиллари, "Ёшлар қаноти" фаоллари, давлат ва жамоат ташкилотлари, оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этиди.

— Ёшларни ватанпарварлик, миллий қадриятларимизга ҳурмат руҳида тарбиялаш, турли ёш гоя, мафкура, иллат ва таҳдидлардан асраш партияимизнинг дастурий мақсад-вазифаларидан биридир, — деди тадбирда сўзга чиққан ЎзМТДП фракцияси аъзоси Шухрат Тўхтабоев. — Навқирон авлод маънавиятини юксалтиришда, онгу шуурини ёт гоёлар, мафкуравий таҳдидлардан асрашда Президентимизнинг "Юксак маънавият — енгилмас куч" асариди илгари сурилган гоёга қарши гоя, фикрга қарши фикр, жаҳолатга қарши маърифат билан курашиш лозимлиги ҳақидаги мақсад ва вазифалар мазмун-моҳиятини англаш, ёшларга тушунтириш муҳим аҳамиятга эга. Бугунги анжуман, аввало, ана шундай мақсадга қаратилган билан ҳам аҳамиятга эга. Чунки унда мутахассисларнинг "Интернет тармоғида ахборот хавфсизлигини таъминлаш масалалари", "Ёшлар онгига Интернет маданиятини шакллантиришнинг долзарб муаммолари", "Биз ёшлар диний экстремизм ва терроризмга қаршимиз!", "Баркамол авлодни ахборот хуружларидан ҳимоя қилишда Интернет маданиятининг роли" мавзуларидаги маърузалар ёшларнинг Интернетдан фойдаланиш маданиятига оид билим-қўникмаларини янада юксалтиришга ҳизмат қилади.

Таъкидланганидек, ҳозирги глобаллашув шароитида Интернет орқали ахборот олиш жуда оммалашиб улғурди. Маълумотларга қўра бугунги кунда мамлакатимиз аҳолисининг 13 миллионга яқини Интернетдан фойдаланаётир. Бундан фойдаланиб, ёшларни тўғри йўлдан оздиришга ҳаракат қилаётганлар ёшларни "дўстлашиш"га, ўз "ваздалари"га ишонтиришга, пировардида "тузоққа илинтириш"га уринмоқдалар. Бундай вазиятда ҳар бир киши оқни қорадан, ҳақиқатни уйдирма гапдан ажрата олиши зарур. Бунинг учун эса ҳар бир ёш ўзининг мустақил фикри, дунёқараши ва қатъий фуқаролик позициясига эга бўлиши лозим. Баъзида халқаро тармоқдан тўғри мақсадда фойдаланмаслик, ахборот истеъмоли маданияти тўғри шаклланимагани сабабли айрим ёшлар ижтимоий қабилар, бузғунчи сайтларда қабил ниятлик қимсаларнинг алдовий таъсирига тушиб қолмоқда. Бу барчамиздан бирдек огоҳ ва хушёр бўлишни тақозо этади. ЎзМТДП ташкил этаётган тадбирлар Навқирон авлодни огоҳликка қорлаши, уларда ахборот олиш маданиятини кучайтиришга ҳизмат қилиши билан аҳамиятлидир.

Тадбир доирасида "Миллий қадриятлар — менинг нигоҳимда" шiori остидаги расмлар танлови, миллий либос ва ҳунармандлик маҳсулотлари кўргазмалари ташкил этилди. "Одноклассникдаги алдов" номли саҳна асари намоиш этилди.

Анжуман якунида ташаббускор, изланувчан ва иқтидорли ёшларнинг бир гуруҳи партия аъзолигига қабул қилинди.

Бобурмирзо МИРЗАХОЛОВ,
"Ёшлар қаноти" фаоли,
Наманган муҳандислик-технология институти талабаси:

— Навқирон авлод вакиллари ёт гоёлар, мафкуравий таҳдидлардан ҳимоялаш, уларнинг маънавий иммунитетини шакллантириш бугунги куннинг долзарб вазифасига айланган. Бунинг учун, энг аввало, ёшлар онг-шуурига маънавий мерос, миллий қадрият, анъана ва урф-одатларимизга ҳурмат руҳини сингдириш лозим. ЎзМТДП Наманган вилоят кенгаши ва "Ёшлар қаноти" фаоллари ташкил этаётган даврар суҳбатлари, мулоқотлар, илмий-амалий анжуманлар диний экстремизм ва терроризмнинг олдини олиш, одам савдосига қарши кураш, ёшлар ўртасида Интернет маданиятини шакллантириш ва ахборот хавфсизлигини таъминлашга қаратилмоқда.

Бугунги минтақавий ёшлар анжумани дунёдаги воқеалардан ҳулоса чиқаришимизга, оқни қорадан ажратишимизга ёрдам берди. Ушбу тадбир, хусусан, саҳна асари орқали огоҳлик ва хушёрлик нечоғли муҳим эканини, биз ёшлар тинч-оқсоишта Ватанимизда яратилган кенг имконият ва шароитлардан оқилона фойдаланишимиз, замонавий билимларни эгаллаб маънавиятимизни бойитишимиз, ёт таъсирларга қарши ҳар доим сергак туришимиз кераклигини тушуниб етдик.

Оқилхон ДАДАБОВЕВ,
ЎзМТДП Наманган вилоят кенгаши матбуот котиби

Тинчлик ва хавфсизлик учун бирга курашамиз!

< Давоми.
Бошланиши 1-бетда.

Юртбошимиз яқинда Наврўз умумхалқ байрамига бағишланган тантанали йилгиликда ҳам дунёнинг турли бурчакларида рўй бераётган воқеа-ҳодисаларга алоҳида тўхталиб, "агарки, бугунги кунда халқаро майдонда тобора авжига чиқаётган кескинлашув, можаро ва қарама қаршиликлари, ҳали-бери давом этаётган қон қувишларнинг олдини олиш, пайдо бўлаётган муаммоларни тинчлик ва сиёсий музокаралар йўли билан ҳал қилишга қайтсак, халқимиз ибораси билан айтганда, олам гулистон бўларди" деб таъкидлади.

Дарҳақиқат, дунёнинг турли бурчакларида рўй бераётган бекарорлик, бесабаб қон тўкилиши, зиддият ва қелишмовчиликлар давом этаётган бир пайтда юртимиз тинч, осмонимиз мусаффо. Одамларимиз қалбида хотиржамлик ҳисси ҳукмрон. Иқтисодиётимизнинг барча тармоғи жадал суръатлар билан ривожланмоқда. Бу юртимизда Президентимиз раҳнамолигида олиб борилаётган

Оқсоишталик — фаровонлик йўлдоши

тинчликпарвар сиёсат мевасидир. Зотан, тинчлик бор жойда тараққиёт бўлади. Хотиржам юртининг одамларига тўй-тантана ярашади. Ана шундай фароғатли кунларнинг қадрига етиш, уни асраб-авайлаш учун ҳаракат қилиш кекса-ёшнинг энг эзгу мақсадиға айланиши лозим. Ота-боболаримиздан бизга мерос бўлиб келаятган Ватанимизнинг ҳар бир қарич ери биз учун номимиз ва шаънимиз каби муқаддас бўлмоғи даркор.

— Юртимизда тинчлик-оқсоишталикни таъминлашда шу йўналишда қабул қилинган қонунлар ва меъёрий ҳужжатлар ҳам муҳим аҳамият касб этади, — деди ЎзМТДП Андижон вилоят кенгаши бош мутахассиси Фарҳод Низомов. — Масалан, "Ўзбекистон Республикасининг ташқи сиёсий фаолияти концепцияси", "Мудофаа тўғрисида"ги, "Терроризмга қарши кураш тўғрисида"ги, "Жинсий ҳақдорликлар билан ривожланмоқда. Бу юртимизда Президентимиз раҳнамолигида олиб борилаётган

қарши курашиш тўғрисида"ги, "Ўзбекистон Республикасининг миллий хавфсизлик концепцияси тўғрисида"ги қонунлар ва бошқа ҳужжатлар юртимизда ҳукм сураётган тинчлик-оқсоишталикнинг муҳим ҳуқуқий асоси бўлиб ҳизмат қилаётир. Партияимиз ташкил этаётган тадбирларда кенг аҳоли қатлами, айниқса, ёшларни ана шу қонунлар мазмун-моҳияти билан яқиндан таништиришга ҳаракат қилишимиз. Бу уларнинг ҳуқуқий савиясини юксалтириш, тинчликпарвар сиёсатимиз моҳиятини янада теранроқ англашга ҳизмат қилади.

ЎзМТДП Бухоро вилоят кенгаши ҳам Бухоро давлат университетида "Тинчлик — бебаҳо неъмат" мавзусида даврар суҳбат ташкил этиди.

Тадбирда дунёнинг турли бурчакларида рўй бераётган нотинчликлар, можаро ва қарама-қаршиликлар ва уларнинг оқибати хусусида сўз юритилиб, ўша ҳудудларда авж олган

адолатсизлик, маънавиятсизлик, мафкуравий ва ахборот хуружларининг таъсири вазиятнинг янада оғирлаштираётгани таъкидланди. Ана шундай шароитда мамлакатимизда ҳукм сураётган тинчлик-оқсоишталик, одамлар қалбидаги хотиржамлик, эртанги кунга бўлган мустақам ишонч истиклол йилларида қўлга киритган энг катта ютуғимиздир.

Дарҳақиқат, бунёдкор халқимиз қўлга киритаётган улкан ютуқларда мамлакатимиз уч бора оқсак эътирофга сазовор бўлгани ҳар бир юртдошимиз қалбида фарх-ифтихор туйғуларини кучайтирди. Булар замирида, энг аввало, юртимизда ҳукм сураётган тинчлик-оқсоишталик, миллатлараро товулик муҳассам.

— Тадбир доирасида намо-

асраб-авайлашди. Бу мақсад йўлида ҳамма бир ёқадан бош чиқариб, муштарак мақсад атрофида бирлашиши зарур.

Тадбирда иштирок этган ёшлар эътироф этганидек, ўтган қарийб чорак аср давомида қўлга киритган улкан ютуқларимиз, миллий қадрият ва анъаналаримизнинг қайта тикланиши миллий ўзлгимизни англаш, ота-боболаримизнинг илмий ва адабий меросини ўрганишда муҳим омил бўлиб ҳизмат қилмоқда. Бу ўзгариш ва янгиланишлар шу юртда туғилган ҳар бир фуқаро қалбини фарх-ифтихорга тўлдирди, юртга муҳаббат, Ватанга садоқат туйғуларини янада кучайтирди, тинчлик ва оқсоишталикнинг қадрига етиб яшашга ундади.

— Тинчликнинг қадр-қимматини англаш ва уни асраб-авайлашга бағишланган тадбирларни барча даражадаги партия ташкилотлари оқори савияда ўтказмоқда, — дейди ЎзМТДП Бухоро вилоят кенгаши етакчи мутахассиси Абдулло Тўраев. — Бундай тадбирларни бошлангич партия ташкилотларида ҳам ташкил этишга алоҳида эъти-

бор қаратяпти. Зотан, қуйи ташкилотлар электоратга энг яқин бўғиндир. Тадбирларга ёшларнинг кенгроқ жалб этилаётгани улар дунёқарашини янада кенгайтириш ҳамда Ватан тақдирига дахлдорлик туйғусини кучайтиришга ҳизмат қилаётир. Тадбирларда тинчликни асраш, Ватан равнақига ҳисса қўлиш, уни гараз ниятлик қилардан ҳимоя қилиш ҳар биримизнинг вазифамиз экани кенг тушунирилмоқда.

Муҳтасар айтганда, барча даражадаги партия ташкилотлари ташкил этаётган бу каби тадбирлар ёшларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш билан бир қаторда, уларнинг маънавий иммунитетини мустақамлашга ҳисса қўшяпти. Яхши-ёмоннинг фарқиға бориш, оқни қорадан ажратиш қўникмасини шакллантириб, доимо огоҳ ва сергак бўлиб яшашга ўргатмоқда. Бу эса юртпарвар, "Ватанимизнинг гуллаб-яшнаши учун мен нима қилдим?", деб ёниб яшайдиган ёшларни тарбиялашнинг энг муҳим шартидир.

Ҳасан САЛОМОВ,
"Milliy tiklanish" мухбири

Қашқадарё вилояти:

Юрт тинчлиги, Ватан тараққиёти, халқ фаровонлиги

йўлида хизмат қилиш ЎЗМТДП Қашқадарё вилоят ташкилоти ва депутатлар зиммасига алоҳида масъулият юклайди

Мамлакатимизда ҳуқуқий демократик давлат қуриш ва кучли фуқаролик жамиятини шакллантириш жараёнида сиёсий партияларнинг ўрни ва роли, уларнинг вазифа-ваколатлари тобора кенгайиб бораёттир. Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси ҳам сайловолди Платформасининг ижросини таъминлаш, электорат манфаатларига қаратилган ташаббусларни илгари суриш, бир сўз билан айтганда, сайловчилар ишончини қозонишда бошқа сиёсий партиялар билан ўзаро соғлом рақобатга киришаёттир. Бу жараёнда партия худудий ташкилотлари фаолияти муҳим аҳамиятга эга. Шу нуқтаи назардан ЎЗМТДП Қашқадарё вилоят кенгаши ўз фаолиятини янада такомиллаштириш, партия гуруҳлари ташаббускорлигини ошириш, кадрлар салоҳиятини кучайтириш, электорат манфаатларини ҳимоялаш ва партия аъзолари, хайрихоҳлари сафини кенгайтириш борасида муайян саъй-ҳаракатларни амалга ошириб келмоқда.

— Партиямиз сайловолди Платформасида ЎЗМТДП мамлакатимиз миллий манфаатларини ҳимоя қилишни, маънавий қадриятларимизни, халқимизнинг урф-одатлари ва анъаналарини, бой тарихий меросимизни асраб-авайлаш ва бойитишни, миллий тикланиш ғоясини кенг тарғиб қилиш ва аҳоли онгига сингдиришни, ушбу ғоя асосида халқни Ватан тараққиётига, демократик давлат ва кучли фуқаролик жамияти қуришга қаратилган бунёдкорлик ва ижодкорлик фаолиятига сафарбар этишни ўзининг асосий мақсадлари сирасига киритган, — дейди партия Қашқадарё вилоят кенгаши раиси Сайфулло Маҳматмўминов. — Партия бу борада йирик лойиҳалар ташкил этиб, уларга жамоатчилик, партия хайрихоҳлари, электорат вакиллари ҳамда ёшларни кенг жалб қилмоқда. Ушбу лойиҳалар мамлакатимизда амалга оширилаётган ижтимоий-иқтисодий, сиёсий ислохотларнинг мазмун-моҳиятини тушунириш, ЎЗМТДПнинг ғояси, мақсад-вазифаларини аҳоли ўртасида кенг тарғиб қилиш, партия сайловолди Платформасида белгиланган вазифаларни амалга ошириш, электорат ҳуқуқ-манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилмоқда.

Тадбирлар — тарғибот омили

ЎЗМТДП Қашқадарё вилоят кенгаши партия ғояси ва мафқураси, дастурий мақсад ҳамда вазифаларини тарғиб қилишнинг энг самарали усули сифатида тадбирларни йирик лойиҳалар воситасида амалга оширишни йўлга қўйган. Лойиҳалар доирасида ташкил этилаётган тадбирлар ҳам энг чекка ҳудудларга қарай бориб, хайрихоҳлар сафи кенгайишига сабаб бўлаёттир. Хусусан, "Донолик ва ташаббускорлик — сиёсий етакчилик

мезони", "Ўзбекистон ифтихорлари — ёшлар даврасида", "Ўзбекистондаги иқтисодий-ижтимоий ва сиёсий жараёнлар — ёшлар нигоҳида", "Банк кредитларининг оилавий тадбиркорлик ва миллий хунармандчиликни ривожлантиришдаги аҳамияти", "Миллий халқ ўйинлари — миллат қаноти", "Маҳаллий ишлаб чиқарувчиларни қўллаб-қувватлаш ЎЗМТДПнинг иқтисодиёт соҳасидаги устувор вазифаси", "Тинчлик ва осойишталик — мамлакатимиз тараққиёти кафолати", "Мустақиллик — миллий тикланиш ва юксалиш", "Қадриятларимизга айланиб бораётган замонавий анъаналаримиз" каби лойиҳалар доирасида ўтказилаётган тадбирлар кўлами ҳам, самарадорлиги ҳам йилдан йилга ошиб бормоқда.

Ўтган йили партия ташкилоти мингдан ортиқ тадбир ташкил этиб, уларда 60 мингдан зиёд хайрихоҳларимиз, партия аъзолари, электорат вакиллари ҳамда кенг жамоатчиликнинг иштироки эътибори ушбу лойиҳаларнинг аҳамияти, таъсир доираси ва кўламини яққол кўрсатиб турибди. Тадбирлар сони эмас сифатига эътибор қаратиб, ЎЗМТДП дастурий мақсад-вазифалар

бўлса, ҳозир улар 551 тани ташкил этмоқда.

Фаол ва ташаббускор, аҳоли билан ҳамнафас иш олиб бораётган бошланғич партия ташкилотлари сирасига "Косон ёғ экстракт" ОАЖ қошидаги, Қарши туман "Ватанпарвар" ташкилотидagi, Миришкор туман "Чандир" қишлоқ фуқаролар йиғини қошидаги ҳамда "Хунарманд" уюшмаси Китоб ҳамда Қамаш туманлари бўлимида ташкил этилган куйи бўғинларни киритиш мумкин. Улар илгари сураётган аниқ мақсадли ташаббуслар партия аъзолари сафи кенгайиши ҳамда аҳолининг партияга бўлган ишончи ортисида муҳим омил бўлиб хизмат қилаёттир.

Ташаббускорлик аҳоли ишончини мустаҳкамлайди

Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларга ЎЗМТДПдан сайланган депутатлар фаолияти партия сайловолди Платформасида белгиланган вазифаларни самарали амалга ошириш, дастурий мақсад-вазифалар, электорат манфа

ри аҳолининг кенг қатлами орасига кириб боришга интилаётган партия Китоб, Қамаш, Нишон, Деҳқонobod туман кенгашлари фаолиятида ижобий ўзгаришлар кузатилса, Муборак туман кенгаши бу борада сусткашликка йўл қўйган.

Партия аъзолари сафини кенгайтириш куйи бўғинлар фаолияти самарадорлигига боғлиқ

Хар бир сиёсий партиянинг асосий вазифаси ўз дастурий мақсад-вазифаларини аҳоли орасида кенг тарғиб қилиб, сафини партия ғоя ва мақсадларига ишонган, ташаббускор ва изланувчан фуқаролар ҳисобига тўлдириб боришдан иборат. Бугунги кунда Қашқадарёда 13 минг 500 дан ортиқ ЎЗМТДП аъзоси бор. Улар асосан таълим, соғлиқни сақлаш, маданият соҳалари, жамоат ташкилотлари вакиллари. Аҳоли орасида тарғибот-тушунириш ишларининг кенг қўламада олиб борилаётгани боис партия аъзолари ва куйи бўғинлар сони ортиб бораёттир. Тахлилларга эътибор қаратсак, ўтган йилда вилоятда 513 бошланғич партия ташкилоти фаолият юритган

атларини ҳокимият вакиллик органларида муносиб ифода этиш, ҳимоя қилишга қаратилиши лозим. Бу эса халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлардаги партия гуруҳлари зиммасига алоҳида масъулият юклайди. Боиси қандайдир худудлар ижтимоий-иқтисодий ҳаётида рўй бераётган воқеаларни, ютуқ ва камчиликларни, аҳолини ўйлантираётган муаммоларни кузатиш, таҳлил қилиш ва ваколат доирасида ҳал этиш имконияти бор.

Бугун партия ташкилотларида халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлардаги партия гуруҳлари фаолиятини танқидий-таҳлилий ўрганиш ва муҳокама қилиш амалиёти йўлга қўйилгани ўз самарасини бермоқда. Партия вилоят кенгаши ҳам халқ депутатлари туман ва шаҳар Кенгашларидаги ЎЗМТДП гуруҳларининг доимий мониторингини олиб боради. Бунда кўрсаткичлар ўзаро қиёслашиб, муҳокама қилинаёттир. Натижада, қайси партия гуруҳининг иш самарадорлиги қай даражада эканлиги яққол намоён бўлмоқда.

2015 йилда халқ депутатлари Қашқадарё вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларидаги ЎЗМТДП гуруҳлари сессиялар кун тартибига 2, доимий комиссияларга 20 масала олиб чиқиб,

қарор қабул қилинишига эришди. Партия гуруҳлари 27 мансабдор шахс ҳисобини тинглаб, 50 депутатлик сўровини амалга оширди. Кўриниб турибдики, партия гуруҳлари аъзолари ўз ваколатидан унумли фойдаланишга интилиб, ЎЗМТДП ташкилотлари ва гуруҳлари ўртасидаги ўзаро ҳамкорлики тобора мустаҳкамлаб бормоқда.

Давлат дастури ижроси — муҳим вазифа

"Соғлом она ва бола йили" Давлат дастурида аҳоли турмуш сифати ва қулайликларини ошириш, жисмоний тарбия ва спортни кенг омиллаштириш, Меҳрибонлик уйлари тарбияланувчилари ва кам таъминланган оила-лар фарзандлари учун музейлар, ботаника, маданият ва истироҳат боғларига экскурсия уюштириш, иқтидорли болалар учун "Биз — мустақиллик фарзандларимиз" шиори остида тарихий шахарларимизга саёхатлар ташкил этиш орқали ёш авлодни бетақорор диёр тарихи, маданияти ва меъморий ёдгорликлари бўйича билимларини бойитиб, улар қалбида Ватанга муҳаббат туйғусини юксалтириш белгиланган. Мазкур вазифалар ЎЗМТДП сайловолди Платформасида илгари сурилган жисмонан соғлом ёш авлодни тарбиялаб вояга етказиш, болалар ва ёшларнинг кенг қўламада спорт билан мунтазам шугулланиши учун қулай шароитлар яратиш, навқирон авлоднинг маданий-тарихий масканларга оммавий таширларини уюштириш орқали улар қалбида юксак ватанпарварлик туйғуларини тарбиялаш сингари ғояларга тўла мос келади.

Ушбу дастурий мақсад-вазифаларни ҳаётга татбиқ этиш ва Давлат дастури ижросини таъминлаш мақсадида партия вилоят кенгаши жорий Соғлом она ва бола йилида янги ва ноанъанавий лойиҳаларни амалга оширмоқда. Жумладан, "Оилалар саодати — мустақиллик самараси", "Ўзбекистон ёшлари: биз ҳеч кимдан кам эмасмиз ва кам бўлмаймиз!", "Глобаллашув жараёнида ёшларда Интернет маданиятини шакллантиришнинг долзарб вазифалари", "Юксак маънавият — енгилмас куч", "Китобнинг ёшлар маънавиятини шакллантиришдаги ўрни ва аҳамияти", "Ғояга қарши ғоя, жаҳолатга қарши маърифат" лойиҳаларини амалга ошириш партия ташкилотининг жорий йил иш режасидан ўрин олган. Ана шу лойиҳалар асосида ўтказилаётган "Ўзбекистон мустақиллиги йилларида: ким эдик ва ким бўлдик?" мавзусидаги семинарлар, "Юксак маънавият ва қадриятлар уйғунлиги" лойиҳаси доирасида эса "Қадриятлар кадр топган юрт" телемарафони, "Маҳалла — миллий ва маънавий қадриятларни тиклашни таъминлайдиган фуқаролик жамияти институти", "Миллий ахлоқот ҳафсизлигини таъминлаш ва ёшларда Интернет маданиятини шакллантиришнинг долзарб вазифалари" мавзусидаги давра суҳбатлари партия хайрихоҳлари сафи кенгайишига хизмат қилиши шубҳасиз.

Шоҳида ДАМАНОВА, "Milliy tiklanish" мухбири

Партия аралашгач...

ЎЗМТДП Қашқадарё вилоят ташкилотлари, маҳаллий Кенгашларга партиядан сайланган депутатлар аҳоли муурожаатларига ечим топишга, улар билан ҳамжиҳат, ҳамнафас бўлишга алоҳида эътибор қаратишга интиломоқда. Хусусан, коллеж битирувчилари бандлигини таъминлаш, янги иш ўринлари ташкил этиш, маҳаллий ишлаб чиқарувчилар фаолиятини янада ривожлантиришга қўмаклашиш, жойларда фаолият кўрсатаётган музейлар ва маданият уйлари фаолиятини жонлантириш борасида қатор ишларни амалга оширмоқда. Бунинг натижасида аҳолининг партияга муурожаатлари сони ортиб бораёттир, ишонч мустаҳкамланмоқда.

Косон тумани Гуваляк қишлоқ фуқаролар йиғини аҳолиси муурожаати ҳам партия туман кенгаши аралашуви билан ечим топди. Қишлоқ аҳолиси аввалда тоза ичимлик суви етиш-

Амалий саъй-ҳаракатлар

партияга бўлган ишончини янада мустаҳкамламоқда

мовчилиги масаласи билан мутассадди идораларга бир неча бор муурожаат қилди. Лекин жўяли жавоб ололмагач, партиянинг туман кенгашига юзланишди. Партия туман кенгаши мазкур муурожаатни шу худуддан халқ депутатлари вилоят Кенгашига сайланган депутат Фахриддин Шамсиддиновга йўналтирди. Депутат масалани батафсил ўрганди. Гуваляк қишлоғи аҳолисини ичимлик суви билан таъминлайдиган қудуқ ва сув ҳайдайдиган насос таъмирталаб бўлиб қолганини аниқлаб, туман ҳокими биринчи ўринбосарига депутатлик сўрови билан муурожаат қилди. Туман ҳокимлигининг мутасаддилари тез орада депутатнинг мазкур сўровини ўрганиб, жавоб хати йўллади. Унда Гуваляк аҳолисини ичимлик суви билан таъминлайдиган насос ҳамда қудуқни қайта таъмирлаш манзилли дастурга киритилгани ҳамда яқин орада қурилиш-таъмирлаш ишлари

бошлаб юборилиши маълум қилинди.

— Кишлоғимиз аҳолиси муурожаати ана шундай йўл билан ечим топди, — дейди Гуваляк қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Тошмирза Умаров. — Бу аҳолигимиз учун яна бир қулайлик бўлди. Қишлоқ оксоқоллари билан кенгашиб, худудимиздан депутат Кенгашига сайланган депутатимизга қишлоғимиздаги ички йўлларни таъмирлаш билан боғлиқ масала юзасидан ёзма муурожаат тайёрлаб қўйдик. Агар бу масала ҳам ўзининг ижобий ечимини топса, қишлоғимиз ободлиги ва кўркемчилигига яна бир ҳисса бўлиб қўшилирди.

ЎЗМТДПдан маҳаллий Кенгашларга сайланган депутатлар ёшларни, айниқса, касб-хунар коллежи битирувчиларини иш билан таъминлашга ҳам алоҳида эътибор қаратаёттир. Халқ депутатлари вилоят Кенгашига 48-Чиял сайлов округидан сайланган депутат Ал-

ламурод Келдиев партия вилоят кенгаши тақлифига биноан ана шундай масалалардан бирини доимий комиссия йиғилиши кун тартибига киритди. Йиғилишда коллеж битирувчиларини иш билан таъминлаш борасида қатор асосли тақлифлар ўртага ташланди. Жумладан, депутат ўз мутахассислиги бўйича иш билан банд бўлмаган битирувчилар учун вилоятдаги 659 маҳаллада китоб дўконлари ташкил этиш ва шу орқали уларни иш билан таъминлаш тақлифини илгари сурди. Шунингдек, у вилоятдаги 136 коллеж, 7 лицей, мингдан ортиқ мактаб ва 250 дан зиёд қишлоқ врачлик пунктларида "Фито бар"лар ташкил этиш, маҳаллий шароитда етиштириш мумкин бўлган турли ўсимликларни парварилаш ва улардан аҳоли саломатлиги учун шифобахш дәмламалар тайёрлаш тақлифини ҳам билдирди. Агар бу тақлифлар ҳаётга татбиқ этил-

са, 1500 дан зиёд тиббиёт коллежи битирувчиси доимий иш билан таъминланади. Доимий комиссия йиғилишида муҳокама этилган бу тақлиф-масала вилоят ҳокимлигига юборилди. Айни пайтда мазкур муурожаатни ўрганиш ва ижобий ҳал этиш борасида амалий ишлар бошлаб юборилган.

Аҳоли ўз турмуш тарзини янада яхшилаш билан боғлиқ масалаларни ЎЗМТДП ташкилотлари ва депутатлари воситасида баён этаётгани, амалга ошираётган партияга бўлган ишончини мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда. Шу боис, партия ташкилотлари ҳар бир фуқаро муурожаатига масъулият билан ёндашишга интилаёттир. Галдаги вазифа аҳоли, партия ташкилотлари ва гуруҳлари ўртасидаги ҳамкорлики янада мустаҳкамлаш ва шу орқали сайловчилар ишончини қозониш, электорат манфаатларини ҳимоя қилишдан иборат. Замирида аввало инсон манфаати муҳасам бундай эзгу ишлар, яратилган қулайлик ва шарт-шароитлар фуқаролар турмуш фаровонлигига хизмат қилмоқда.

Ҳасан ФАРМОНОВ, "Milliy tiklanish" мухбири

Фаолият факт ва рақамларда:

- ✓ Қашқадарё вилоятида Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг 13,5 мингдан зиёд аъзоси бор.
- ✓ Утган уч ой давомида халқ депутатлари Қашқадарё вилоят, туман (шаҳар) Кенгашларига ЎЗМТДПдан сайланган депутатлар сессиялар кун тартибига 1, доимий комиссияларга 10 масала олиб чиқди.
- ✓ Партия гуруҳлари ташаббуси билан жорий йилининг шу даврига қадар 10 дан ортиқ мансабдор шахс ҳисобини тинглади.
- ✓ Маҳаллий Кенгашларга ЎЗМТДП сайланган депутатлар жорий йилининг ўтган даври мобайнида 36 депутатлик сўровини амалга оширди.
- ✓ Вилоятда ЎЗМТДПнинг 551 куйи бўғини фаолият кўрсатмоқда.

Партия фаоллари минбари

Ватанимнинг гуллаб-яшнаши

учун мен нима қилдим?

Фаол хотин-қизлар — жамият таянчи

Гуланом САТТОРОВА, ЎЗМТДП Китоб туман кенгаши раиси, халқ депутатлари туман Кенгашига ЎЗМТДПдан сайланган депутат:

— Истиқлол туғайли хотин-қизларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш, оила ва жамиятдаги мавқеини мустаҳкамлаш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, улар бандлигини таъминлаш давлат сиёсатининг устувор вазифаларидан бирига айланди. Оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш борасида олиб борилаётган сай-ҳаракатлар замирида соғлом ва мустаҳкам оилани шакллантириш, баркамол авлодни тарбиялашдек эзгу ният муҳасам. Зеро, оила мустаҳкамлигини таъминлаб, обод ва осойишта турмуш ғоясини қўллаб-қувватлаётган хотин-қизлар — бу ҳамжамиятнинг асосий фаолларидир.

ЎЗМТДП сайловолди Платформасидан келиб чиқан ҳолда, давлат суверенитетини мустаҳкамлаш, маънавий-миллий қадриятларни тиклаш, ўзликни чуқур англаш, миллий ғояни ривожлантириш каби мустақиллик йилларида бошланган улғувор ишларни изчил, босқичма-босқич ва тизимли давом эттиришга қаратилган ҳаракатларни сифат жиҳатидан янги босқичга кўтаришга қўмаклашиш, қадриятларимизни замон билан ҳам-ҳанг тарғиб қилиш ва сақлаш, тарихий қадамжоларимизни тиклаш, туризм, хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш ҳамда маҳаллий ишлаб чиқарувчилар фаолиятини қўллаб-қувватлашга қўмаклашиш фаолиятимизнинг бош мезонига айланди.

Ўз фаолиятимиз давомидида партия дастурий мақсад-вазифаларини амалга ошириш орқали юртимиз тараққиётига муносиб ҳисса қўшишга интиляймиз. Зеро, ЎЗМТДП сайловолди Платформасида ҳам хотин-қизларнинг жамиятти моҳирлаштиришга қўлаб-қувватлаш, маънавий қадриятларни, халқ анъаналарини сақлаш ҳамда бойитиш жараёнида фаол иштирок этишини таъминлаш вазифаси белгиланган.

Партия "Аёллар қаноти"нинг бугунги кундаги фаолияти, мақсад ва ғоялари вилоятимиз хотин-қизларининг нафақат ушбу мақсадга, балки уларнинг сиёсий жараёнларда фаол, етакчи кучга айланишига қаратилмоқда.

Юртга мададкор бўлиш бахти

Фарида ЖАББОРОВА, ЎЗМТДП Қамаш туман кенгаши "Ёшлар қаноти" етакчиси:

— Мамлакатимизда ёшларга қаратилаётган юксак эътибор уларни ижтимоий ҳаётнинг ҳар бир соҳасида фаол иштирок этишга ундамоқда. Бугун ёшларимиз замонавий техника ва технологиялар билан жиҳозланган ишлаб чиқариш корхоналарида, иқтисодиётимизнинг асосий таянчи — кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларида, давлат бошқаруви ва маҳаллий давлат ҳокимияти органларида салмоқли ютуқ ва муваффақиятларни қўлга киритмоқда.

"Қўли гулдир ўзбек аёли", "Донолик ва ташаббускорлик — сиёсий етакчилик мезони", "Мустаҳкам оила — ёруғ келажак гарови" мавзусида мақолалар танлови, "Озод юртининг обод гўшаси" ёшлар акциясида фаол иштирок этиб, республика матбуотида мақолаларим билан қатнашиб келмоқдам. "Ташаббус-2015" вилоят босқичида "Йилнинг энг яхши тадбиркор аёли" йўналишида диплом билан тақдирландим. Мазкур танловлар воситасида мамлакатимизда истиқлол йилларида амалга оширилган ислохотлар, аҳоли турмуш фаровонлигини ошириш учун қабул қилинаётган меъёрий ҳуқуқий ҳужжатлар, партия дастурий мақсадлари мазмун-моҳиятини янада тереқкор англадим. Партия туман кенгаши ташкил этаётган тадбирлар ёшлар маънавиятини юксалтириш, фаол, ташаббускор, изланувчан ёшларни ягона мақсад йўлида бирлаштиришга хизмат қилаёттир.

Партия "Ёшлар қаноти" сафида туриб, юрт равнақи йўлида тинимсиз меҳнат қилишга, тараққиётимиз учун муносиб ҳисса қўшишга, энг муҳими, тенгдошларимни миллий ғоя атрофида янада жиғлаштиришга ўз ҳиссамни қўшаман. Шундангина бизни ҳеч қандай ёт оқим ва мафқуравий таҳдидлар қалғитолмайди.

Куйи бўғин — таянч бўғин

Азамат ХУДОЙҚУЛОВ, "Боғишмол" маҳалла фуқаролар йиғини қошида ташкил этилган бошланғич партия ташкилоти етакчиси:

— ЎЗМТДП дастурий мақсад-вазифаларини тарғиб қилиш, электорат вакиллариини уйлантираётган масалаларини ўрганиш, уларнинг ечимини топишга қўмаклашишда куйи бўғин фаоллиги муҳим аҳамиятга эга. Бошланғич ташкилотимиз 2008 йилдан буён фаолият юритиб, айни пайтда Қарши давлат университетининг 70 дан ортиқ профессор-ўқитувчилари ва 200 дан ортиқ фаол ёшларини бирлаштиради. Куйи бўғин партия сайловолди Платформасида белгиланган устувор вазифалар ижросига қаратилган қатор тарғибот тадбирларини ташкил этмоқда. Ўтказётган тадбирларимиз ёшларни миллий қадрият ва анъаналаримизга садоқат руҳида тарбиялаш, келажак эгаларини турли мафқуравий таҳдидларнинг салбий таъсиридан ҳимоя қилиш, юксак маънавият ва ахлоқли, масъулиятли, комил инсонни тарбиялашга қўмаклашишда муҳим аҳамият касб этмоқда.

Жорий Соғлом она ва бола йилида партия вилоят кенгаши билан ҳамкорликда қатор лойиҳаларни амалга ошириш ниятидамиз. Жумладан, "Аёлларни тадбиркорлик фаолиятига жалб қилиш", ёшлар бандлигини таъминлашга қаратилган "Ёшларни касб-хунарга ўргатиш" каби лойиҳаларни амалиётга татбиқ этишни мақсад қилганмиз. Шу билан бирга қишлоқ жойларда яшовчи аҳолининг оқим муддат фойдаланишга мўлжалланган маҳаллий уй-рўзгор буюмларини харид қилиш учун ажратиладиган истеъмол кредитлари миқдорини ошириш борасида ташаббусларни амалга ошириш, электорат манфаатларини ўрганиш, "Хаёт — соғлом болалар билан гулгун", "ОИТС ва гиёҳвандлик — аср вабоси" мавзулари бўйича тадбирлар ўтказиш жорий йилдаги асосий вазифаларимиздан саналади.

Бир сўз билан айтганда, бошланғич ташкилотимизнинг ҳар бир аъзоси худудимиздаги аҳоли эътиёбини, уларни қизқارتитган масалаларни ўрганиб, тадбирлар кун тартибига олиб чиқиш, бу борада партия ташкилоти ва депутатлар билан ҳамкорлик қилишга интилиб келмоқда. Аҳолини уйлантираётган масалалар ечимидидаги кичик ҳиссамиз электорат вакилларида кўмак бера олса, кўзлаган мақсадимизга эришган бўламиз.

"Milliy tiklanish" мухбири
Ойдин АЛИМАРДОНОВА ёзиб олди

Ташаббус натижа берди

< Давоми.
Бошланиши 1-бетда.

Жумладан, партия гуруҳлари ташаббуси билан Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, халқ депутатлари Кенгаши сессияларида "Ўзбекистон Республикаси Шаҳарсозлик кодекси нормаларининг ижроси тўғрисида"ги, "Маданий мерос объектларини муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш тўғрисида"ги ва бошқа қатор долзарб масалалар юзасидан тегишли масъулларнинг ахборотини ешитиш вазифалари белгиланган.

Таъкидлаш жоиз, жорий йилнинг ўзидаяқ маҳаллий Кенгашлардаги қатор партия гуруҳлари томонидан гуруҳ ҳамда доимий комиссиялар йиғилишларида мазкур масалалар қизгин муҳокама қилинди, жойларда ўрганиш ишлари олиб борилди. 30 дан ортиқ партия гуруҳимиз ташаббуси билан эса маҳаллий Кенгаш сессиялари йиғилишларида ушбу масалалар юзасидан тегишли вакилларнинг ахбороти ештилди. Сессия муҳокамасидан сўнг қарор қабул қилинишига эришилди, унда муайян вазифалар белгилангани, тегишли мутасаддилар зиммасига масъулият юклангани алоҳида эътиборга молик.

Халқ депутатлари Бешариқ туман Кенгашининг жорий йил 2 мартда бўлиб ўтган навбатдаги сессиясида ЎзМТДП гуруҳи ташаббуси билан туман ҳокимининг капитал қурилиш, коммуникациялар, коммунал хўжалиги ва ободонлаштириш масалалари бўйича ўринбосарининг Шаҳарсозлик кодекси нормаларининг тумандаги ижроси тўғрисидаги ахбороти ештилди.

— Сессия йиғилишидаги эшитувга қадар партия гуруҳи ҳамда туман партия ташкилотимиз ҳамкорлигида ишчи гуруҳи тузилиб, ҳудуддаги бунёдкорлик ишлари билан яқиндан танишдик, — дейди **ЎзМТДП Бешариқ туман кенгаши раиси Ортиқали Исомиддинов**. — Са-

волнома асосида Шаҳарсозлик кодекси меъёри ва қоидаларига қай даражада амал қилинаётгани, Вазирлар Маҳкамаси ҳамда вилоят ҳокимлигининг соҳага оид қарорлари ижросини ўргандик. Ўрганишлар натижалари шундан далолат берадики, туман марказининг бош режаси Ўзбекистон Республикаси Президенти қарорига асосан "Ўзшаҳарсозлик ЛИТИ" ДУК томонидан ишлаб чиқилган, у 2013 йилда Вазирлар Маҳкамаси қўлидаги Республика архитектура ва шаҳарсозлик кенгашида тасдиқланган. Айни пайтда туман марказида қурилиш ва бунёдкорлик ишлари ана шу бош режа асосида олиб борилмоқда. Тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйиш мақсадида объектлар қурилиши учун ер ажратиш масаласига ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда. Туман архитектура ва қурилиш бўлимига 2016 йилнинг 10 февралига қадар у ёки бу турдаги тадбиркорлик фаолияти учун объектлар қурилишига ер ажратишни сўраб 58 мурожаат бўлган. Уларга қонуний тартибда жавоб берилган. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 7 октябрдаги "Тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун танлов асосида ер участкалари бериш тартиботларини ва қурилиш учун рухсатномалар олиш тартибини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори асосида иш олиб борилаётди. Ҳозирда туманнинг 16 ҳудудидан у ёки бу турдаги объектлар қурилиши учун қишлоқ ва ўрмон хўжалигига кирмайдиган туман захирасидаги ерлар аниқланиб, танлов асосида юридик ва жисмоний шахсларга бериш мақсадида туман ҳокимлигига тақдим этилган. Бундан ташқари, туман архитектура ва қурилиш бўлими, ер ресурслари бўлими ҳамкорлигида самарасиз фойдаланилаётган ер майдонлари аниқланиб, Вазирлар Маҳкамасининг қарори билан тасдиқланган Низом асосида тегишли шаҳарсозлик ҳужжатлари тайёрланмоқда. Мухтасар айтганда, ўрганишлар давомида тўпланган барча маълумот ва ахборот партия гуруҳи йиғилишида ишчи гуруҳи аъзолари, тегишли

Шаҳарсозлик кодекси ижроси

ЎзМТДП гуруҳи ташаббуси билан халқ депутатлари Бешариқ туман Кенгаши сессиясида муҳокама қилинди

масъуллар ва мутахассислар иштирокида муҳокама қилинди, фикр-мулоҳазалар, таклифлар олинди. Батафсил ўрганилган, масала сессия кун тартибига киритилди.

Партия ташкилоти ва гуруҳи ҳамкорлигидаги ўрганишлар натижа-сида туманда қатор амалий ишлар йўлга қўйилгани маълум бўлди. Туман архитектура ва қурилиш бўлими қўлида хўжалик ҳисобида фаолият юритадиган марказнинг молиявий аҳолини яхшилаш мақсадида жорий йилдан бошлаб қишлоқ ва ўрмон хўжалигида фойдаланилмайдиган, туман захирасидаги ерларда уй-жой қуриш учун "ким ошди" аукцион савдосини ўтказиш режалаштирилган эди. Февраль ойида ўтказилган "ким ошди" савдосида 104 фуқарога уй-жой қуриш учун ўрнатилган тартибда ер ажратилди.

Туман бош архитектори Бешариқ шахрининг бош режаси асосида шаҳарнинг Олтин водий кўчасидаги тадбиркорлик субъектларига қарашли объектларни қайта қуриш таклифини тайёрлаган.

Партия гуруҳи ташаббуси билан сессияга киритилган мазкур масала йиғилиш иштирокчиларининг қизгин баҳс-мунозараларига сабаб бўлди, турли таклифлар, фикр-мулоҳазалар ўртага ташланди. Тақдим этилган ахборотда туманда олиб борилаётган ижобий ишлар билан бирга, айрим ечимини қутаётган масалалар, жиддий эътибор қаратилиши лозим бўлган баъзи жиҳатлар ҳам борлиги эътироф этилди. Жумладан, тумандаги кўп қаватли уйлар ҳудудида болалар майдончаларининг лойиҳа эскизлари тайёрланган бўлса-да, лекин амалда қурилмаган. Бешариқ марказининг бош режаси ишлаб чиқилган, аммо шаҳар чегараси режаси ва батафсил режалаштириш лойиҳаси ҳали тайёр эмас. Бундан ташқари, жойларда шаҳарсозлик ҳужжатларисиз барпо этилаётган, енгил конструкциядан тайёрлаб ўрнатилаётган айрим қурилмаларга ҳам дуч келинаётгани танқид остига олинди. Тумандаги бу каби ҳолатларни бартараф этиш учун Шаҳарсозлик ко-

зилган туман комиссияси фаолиятини тубдан кучайтириш лозимлиги таъкидланди.

Сессия йиғилишида тақдим этилган ахборот, билдирилган долзарб аҳамиятли фикр ва таклиф-тавсиялардан келиб чиқиб, қарор қабул қилинди. Унга кўра, туман ҳокимининг капитал қурилиш, коммуникациялар, коммунал хўжалиги ва ободонлаштириш масалалари бўйича ўринбосари ҳамда халқ депутатлари туман Кенгашининг Саноат, транспорт, қурилиш, коммунал хўжалиги масалалари ва аҳолига хизмат кўрсатиш бўйича доимий комиссияси биргаликда шаҳарсозликка оид қонун ҳужжатларига риоя этилишини назорат қилиш, муҳандислик ва ижтимоий инфратузилмаларни ривожлантириш масалаларини ҳал этиш, қурилиш лойиҳаларига маҳаллий шaroитлардан келиб чиқиб, шаҳарсозлик нормалари ва қоидаларига зид бўлмаган қўшимча талабларни киритиш лозимлиги белгиланди. Шунингдек, маданий мерос объектларини таъмирлаш ишларини олиб боришга, ҳудудларни кўкаламзорлаштириш, кичик шаклдаги архитектура объектларини, реклама, пешлавҳа ва бошқа ахборотларни жойлаштиришга оид талабларни киритиш, шаҳарсозлик фаолияти соҳасида қабул қилинаётган қарорлардан аҳолини мунтазам хабардор қилиб бориш вазифаси юклатилди.

Туман архитектура ва қурилиш бўлими бошлиғи, туман бош архитекторига аҳоли пунктларини шаҳарсозлик ҳужжатлари билан таъминлаш юзасидан таклифлар киритиш, уларнинг бош режасини, батафсил режалаштириш лойиҳаси ҳамда бошқа шаҳарсозлик ҳужжатларини амалга ошириш чораларини кўриш вазифаси юклатилди.

Тумандаги барча қишлоқ ва маҳалла фуқаролар йиғинлари раисларига ҳудуддаги айни ҳолат, таҳмин қилинаётган ўзгаришлар, аҳоли пунктларининг бош режаси, уй-жой объектларининг қурилиши, реконструкцияси, ободонлаштириш ва бошқа ахборотларни тўплаш вазифалари топширилиб, масъуллар белгиланди.

Моҳидил ЭРГАШЕВА,
халқ депутатлари Бешариқ туман Кенгашидаги ЎзМТДП гуруҳи аъзоси:

— Партия гуруҳимиз ташаббуси билан сессияда муҳокама қилинган мазкур масала туманимиздаги қурилиш ва бунёдкорлик ишларида энг илғор хорижий тажриба ва миллий меъморчилик анъаналарини қўллаш, туманнинг тарихий-миллий қиёфасини сақлаб қолиш, замонавий бинолар қурилиши жараёнида тарихий аҳамиятга эга объектларга зарар етказмасликни таъминлашда муҳим ўрин тутди. Ўрганишларимиз асосида тўпланган маълумотлар таҳлил этилиб, бу борадаги ишларни янада такомиллаштириш мақсадида тегишли тавсиялар ишлаб чиқилгани, энг муҳими, қарор қабул қилингани туманда Шаҳарсозлик кодекси ва соҳага оид бошқа қонунности ҳужжатларининг ижросини таъминлашда долзарб аҳамиятга эга. Шу ўринда таъкидлаш жоиз, Шаҳарсозлик кодекси нормаларига мувофиқ, жойлардаги қурилиш, лойиҳалаштириш жараёнларида маданий мерос объектларини ва муҳофаза этиладиган табиий ҳудудларни сақлаш талабларига риоя этиш, мавжуд бино-иншоотларнинг реконструкцияси, қурилиш объектларининг замон талаблари даражасида бўлишига эътибор қаратиш лозим. Қишлоқларда намунавий лойиҳалар асосида қурилаётган уй-жойлар атрофини ободонлаштириш масалаларида мунтазам ишлар олиб бориш мақсадаги мувофиқ,

Сайдали ЭРГАШЕВ,
Бешариқ туманидаги "Шодликбод" МФЙ раиси:

— ЎзМТДП гуруҳи ташаббуси билан сессияда муҳокама қилинган масала ўз аҳамияти ва моҳиятига кўра долзарб ҳисобланади. Зеро, бугун мамлакатимизнинг ҳар бир ҳудудида олиб борилаётган қурилиш, бунёдкорлик ишлари ҳудудлар қиёфасининг янада кўркاملашуви, юртдошларимизнинг ҳаёт сифати тубдан ўзгаришига замин бўлаётди. Туманимизда Шаҳарсозлик кодекси ва соҳага оид бошқа ҳукуқий ҳужжатлар ижросининг таъминланиши бу борадаги ишлар самарадорлигини оширишда муҳим аҳамият касб этади. Шу ўринда таъкидлаш жоиз, бу борада фуқаролар, фуқаролар йиғинлари ва жамоат бирлашмалари зиммасига ҳам катта масъулият юкланган. Шаҳарсозлик кодексининг 10-моддасига кўра, фуқаролар, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва жамоат бирлашмалари шаҳарсозлик тўғрисидаги қонун ҳужжатлари бузилган тақдирда бинолар, иншоотлар ва бошқа объектларнинг жойлаштирилиши, лойиҳалаштирилиши, қурилиши, реконструкцияси ёки фойдаланишга топширилиши тўғрисидаги қарорнинг маъмурий ёки суд тартибиде бекор қилинишини, айрим фаолиятларни чеклаш, тўхтатиб туриш ёки тақиқлашни талаб қилиш ҳукукига эга. Шундай экан, мазкур масалада нафақат маҳаллий ҳокимият вакиллари, туман архитектура ва қурилиш бўлими, депутатлар, балки ҳар биримиз ўз ваколат ва ҳукуқларимиз доирасида қонунлар ва ҳукуқий ҳужжатлар ижросини таъминлашда фаол иштирок этишимиз лозим бўлади.

Фракция фаолияти

< Давоми.
Бошланиши 1-бетда.

Барча соҳаларни модернизация қилиш, техник ва технологик янгилаш, транспорт ва коммуникация инфратузилмаларини ривожлантириш бўйича устувор лойиҳалар амалга оширилаяпти. Бу иқтисодиётда таркибий ва сифат ўзгаришларни таъминламоқда. Натижада мамлакатимиз, шаҳар ва қишлоқларимиз қиёфаси тубдан

тавсиялар берилмоқда. Шунингдек, бундай тадбирларда маҳаллий инвесторларга яратилаётган қулай инвестиция муҳитини такомиллаштириш ва шу орқали бозор талабларига тез мослашадиган, ихчам, енгил саноат корхоналари сонини кўпайтиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бу, ўз навбатида, аҳолининг ўзимизда ишлаб чиқарилаётган замонавий ва сифатли кийим-кечакка бўлган эҳтиёжларини

ЎзМТДП фракцияси олдида турган долзарб масалалар

муҳокама қилиниб, чора-тадбирлар белгилаб олинди

ўзгариб бораётди. Ишлаб чиқариш ва саноат жадал суръатлар билан ривожланиб, унинг таркиби тубдан янгиланмоқда. Юқори технологияларга асосланган замонавий корхоналар ишга туширилиб, ишлаб чиқариш модернизация ва диверсификация қилинмоқда, иқтисодиётимизнинг рақобатдошлиги ошмоқда. Таъкидлаш жоиз, кучли миллий иқтисодиётни шакллантириш, мамлакатимиз миллий манфаатларини ҳимоя қилишнинг мақсади қилган Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси ва фракцияси юртимизда олиб борилаётган ислохотлар ва бунёдкорлик ишларини қўллаб-қувватлаш ҳолда Президентимиз маърузасида белгиланган долзарб вазифалар ижросига алоҳида эътибор қаратиши жоиз. Матбуотда эълон қилинган "Парламент назорати тўғрисида"ги қонун эса бу борадаги фаолиятимизнинг ҳукуқий асосларини янада мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Йиғилишда таъкидланганидек, иқтисодиётимизда таркибий ўзгаришларни изчил давом эттириш, ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, илғор техника ва технологиялар билан жиҳозлаш борасида амалга оширилаётган савий-ҳаракатлар иқтисодиётда қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари улуши камайиши, саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш саломининг ортишига хизмат қилмоқда. Хусусан, 2015 йилда саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми 8 фоизни ташкил этди. Маҳал-лийлаштириш дастурлари асосида мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сони ҳамда сифати ҳам йилдан-йилга ошиб бораётди. Бу борада ўзимизда ишлаб чиқарилган маҳсулотлар мустақилликнинг илк йилларига нисбатан сезиларли даражада ўсиб, ҳозирда 35,5 фоизга етди. Хусусан, ички бозор озиқ-овқат маҳсулотлари билан маҳаллий ишлаб чиқарувчилар томонидан таъминланмоқда.

ЎзМТДП дастурий вазифаларидан келиб чиққан ҳолда партия ташкилотлари ҳамда депутатлик бирлашмалари ҳамкорлигида маҳаллий ишлаб чиқарувчилар иштирокида ўтказилаётган амалий семинарлар, учрашувлар ва мулоқотларда хусусан, "Маҳаллий ишлаб чиқарувчиларни қўллаб-қувватлаш ЎзМТДПнинг иқтисодий соҳадаги устувор вазифасидир" номи лойиҳа доирасида мамлакатимиздаги мавжуд имкониятлардан янада унумли фойдаланиш, иқтисодий ўсишнинг янги омилларини излаб топиш, ҳудудларнинг ресурс салоҳияти ҳамда ички резервларидан оқилона фойдаланиш ва уларни тўла ишга солиш масалаларида зарур

қондиришга хизмат қилади.

Фракция йиғилишида партиянинг иқтисодий соҳадаги устувор дастурий мақсад-вазифаларидан келиб чиққан ҳолда муайян чора-тадбирларни амалга ошириш бўйича янги вазифалар белгиланди.

Шунингдек, йиғилишда ЎзМТДП фракцияси фаолиятига оид бошқа масалалар атрофлича муҳокама этилди.

Алишер КОДИРОВ,

ЎзМТДП фракцияси аъзоси:

— Фракцияимизнинг бугунги йиғилишида Ўзбекистон Республикаси Президенти Исрол Каримовнинг мамлакатимизни 2015 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ва 2016 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги маърузасида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш бўйича партия ташкилотлари ва фракция аъзоларининг масъулияти ва ташаббускорлигини оширишга қаратилган чора-тадбирлар белгилаб олинди. Мазкур чора-тадбирлар ҳамда давлатимиз раҳбари маърузасида илгари сурилган мақсадлар ва белгиланган вазифаларни бажариш учун барча даражадаги депутатларга "Парламент назорати тўғрисида"ги қонун жуда катта имкониятлар беради.

Ақмалжон ЖУМАОБОВ,
ЎзМТДП фракцияси аъзоси:

— Яқинда барча депутатлар ўз сайлов округларида сайловчилар билан учрашиб қайтди. Мулоқотлар давомида халқимиз ва айниқса, ёшлар мамлакатимизда Президентимиз ташаббуси ва раҳнамолигида амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотлар натижасида эришилаётган улкан марта ва ютуқлардан қалблари фахрифтхорга тўлаётганлигини изҳор этишди. Энг муҳими шундаки, Ватанимиз ёшлари — минглаб йигит-қизларнинг таълим, илм-фан, ишлаб чиқариш, маданият, санъат, спорт ва бошқа кўплаб соҳаларда мамлакатимиз ва жаҳон миқёсида улкан ютуқларни қўлга киритаётгани ва бундан буён ҳам юртимиз таракқиёти ва унинг халқаро миқёсдаги обрў-эътиборига муносиб ҳисса қўшиш ҳисси билан яшаётганлиги уларнинг келажакка ишончи мустаҳкамлигидан, жамиятимизда тобора хал қилувчи кучга айланиб бораётганидан далолатдир.

Халқимиз қадимдан ақл ва истеъдоднинг кучини англаб, қадрлаб келган миллат саналади. Шу боис ҳам заминимиздан дунё тамаддуни ривожига улкан ҳисса қўшган, илм-фан тараққиётининг тамал тошини қўйган буюк алломалар етишиб чиққан. Муҳаммад Хоразмий, Аҳмад Фарғоний, Абу Наср Форобий, Ибн Сино, Абу Райхон Беруний, Мирзо Улуғбек, Али Қушчи, Алишер Навоий, Бехзод мероси, неча минг йиллик шаҳарсозлик, меъморчиликнинг ўчоғи ва яққол намуналари ўзбек илм-фани, маданияти, жумладан, адабиёти ва санъатининг ўтмиш салоҳиятини далиллайди.

Бир-у чорак асрлик тутқинликдан қутилиб, эркин нафас ола бошлаган, тақдирини ўз қўлига олиб, эзгу ниятлар билан бахтли ва фаровон турмуш қураётган бугунги авлод учун ўз ақлу заковати ва истеъдодини намойиш этмоққа барча имкон ва шароит мўҳайё. Ёшларни ҳар соҳада ва ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш сиёсати замирида ҳам аслида улардаги илмий-ижодий салоҳиятни юзага чиқариш орқали миллий тараққиётнинг энг замонавий даражасини таъминлаб бориш таъминлайди, десак тўғри бўлади. Негаки, **“Юксак маънавият — енгилмас куч”** асарида алоҳида ургунланганидек, биз **“бугун жаҳон майдонидан юз бераётган кескин ақлзаковат ва истеъдод мусобақасида беллашувга қодир бўлишимиз шарт”**. Бу умуман кишилик, ҳусусан, ҳар бир миллат тақдирини инсон ақлий қобилияти — интеллектга ҳар қачондиган кўра ўта боғлиқ XXI аср ҳақиқатидир.

Замонага хос яна бир муҳим жиҳат ҳуқуқлар ва истеъдодлиларини ҳар томонлама парваришлаш, асраб-авайлаш қаторида уларнинг ижодий ақлий фаолияти маҳсули — интеллектуал мулкни қўриқлаш энг долзарб масала саналади. Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада қучураштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясида Президентимиз томонидан интеллектуал мулкни ишончли ҳимоя қилишини ҳуқуқий кафолатлари ва механизмларини қучайтириш вазифасига алоҳида диққат қаратилганлиги бу борадаги ишлар давлат сиёсати даражасига кўтарилганидан далолат берибгина қолмай, соҳанинг эртаси ҳуқуқий кафолатларнинг таъминланганлиги механизмларнинг умумдорлигига қанчалар алоқадорлигини кўрсатади, албатта.

Ўзбекистонда интеллектуал мулк соҳасининг ҳуқуқий негизи яратиб бўлинган. Конституциямизнинг 36, 41, 42, 43, 54-моддалари, Фуқаролик кодекси, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекс, “Ихтиролар, фойдали моделлар ва саноят намуналари тўғрисида”, “Селекция ютуқлари тўғрисида”, “Товар белгилари, хизмат кўрсатиш белгилари ва товар келиб чиққан жой номлари тўғрисида”, “Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисида”, “Электрон ҳисоблаш машиналари учун яратилган дастурлар ва маълумотлар базаларининг ҳуқуқий ҳимояси тўғрисида”, “Интеграл микросхемалар топологияларини ҳуқуқий муҳофаза қилиш тўғрисида”ги ва бошқа қонун ҳужжатлари тармоққа оид фуқаролик-ҳуқуқий муносабатларнинг юзага келиши, уларни тасарруф этиш ва муҳофазасини таъминлаш асосларини белгиллаб берди. Шу билан бирга тез ва изчил ривожланиб бораётган мамлакат сифатида эришилган марралар билан қаноатланиб қолмаслик, ўз устимизда янада ишлашимиз, миллий ва илгор халқро тажрибани ҳолис таҳлил қилган ҳолда соҳани янада такомиллаштириш, қўндаланг турган муаммоларга кўз юммаслик давр талаби эканлигини ҳам алоҳида таъкидлаган бўларди.

Олий Мажлис палаталарининг қўшма йиғилишида Юртбошимиз қўйидаги масалага урғу берганидан ҳаммаимиз яхши хабардоримиз: **“ўрганишлар натижалари шуни кўрсатмоқдаки, кўпичча қабул қилинаётган қонунлар, уларга киритилаётган ўзгариш ва қўшимчалар ишламапти. Бунинг сабаби, биринчидан, ушбу қонунларда улардаги нормаларни амалга ошириш бўйича аниқ механизмлар ишлаб чиқилмагани билан боғлиқ бўлса, иккинчидан, мазкур қонунларнинг самарали ишлашига ёрдам берадиган тегишли қонуности ҳужжатлари чиқарилмаётганида бўлиб, уларсиз эса бу қонунларда белгиланган қондалар умуман ишламаётганини англаб олишимиз даркор”**. Мазкур ҳулосадан келиб чиқиб, Қонуналик палатасининг Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси йиғилишида “Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисида”ги қонун муҳокама қилинди. Асосий урғу ҳозирда Интеллектуал мулк агентлиги томонидан ишланаётган қонуности ҳужжатларининг лойиҳа-

рига қаратилди.

Қонуннинг 33-моддасида тайёрланган ва импорт қилинадиган ускуналар ҳамда моддий жисмлар рўйхати, шунингдек, йиғиладиган ҳақ миқдорлари, уни йиғиш шартлари ва тартиби қонуности ҳужжатларида белгиланиши муҳрлаб қўйилган. Бундан мурдда аудиовизуал асардан ёки фонограммдан шахсий мақсадлар учун фойдаланганлик учун ҳақ бундай тақдорлаш учун фойдаланиладиган ускуналарни (аудио, видео ва бошқа ускуналарни) ҳамда моддий жисмларни (овозли ва ёки) видео тасмалар, кассетлар, компакт дисклар ва бошқа моддий жисмларни) тайёрловчилар ва импорт қилувчилар томонидан тўла-нашани тақозо этади. Яъни, соҳа қонунчилиги бошқа объектлар баробарида аудиовизуал асар, фонограммдан фойдаланганлик учун ҳуқуқ эгасига ҳақ тўлашни талаб қилади. Бироқ киноасарлар, фонограммалардан ҳар қандай кўрсатувчи ва эшиттирувчи восита (телевизор, компьютер, уяли телефон, турли плеерлар ва бошқалар) орқали шахсий мақсадда, масалан, уйда, автомобилда, кўчада, ишхонада ва ҳокзо, фойдаланганлик ҳолатларини текшириб ҳам, қайд этиб ҳам бўлмайди. Муаммонинг ечим ҳақни юқорида келтирилган ускуналар ҳамда моддий жисмларни тайёрловчилар ва импорт қилувчилар бўйича юқлаш йўли билан таъминланган. Халқро тажрибада аллақачон ўзини оқлаган мазкур тартибни бизда ҳам жорий этиш бир қанча афзалликларни туғдириши шубҳасиз.

2011-2015 йилларда мамлакатимизга деярли 250 000 та компьютер, 570 000 га яқин қўл телефони, 35 000 дан ортиқ товушқарнай, 20 000 га яқин радиоплеер, 100 000 дан ортиқ магнитфони, DVD ва бошқа плеерлар, 2,4 миллионга яқин диск, деярли 100 000 та телевизор импорт қилинган. Ўзимизда эса 2013-2015 йилларда 385 000 дан ортиқ телевизор, 385000 га яқин овоз ёзувчи восита, 2013-2014 йилларда 650 000 дан ортиқ қўл телефони ишлаб чиқарилган.

33-моддадаги ҳавола меъёри талабларини бажариш, яъни йиғиладиган ҳақ миқдорлари, уни йиғиш шартлари ва тартибини белгиллаб қўйиш ҳам ҳуқуқ эгалари, ҳам давлат бюджетига иқтисодий наф келтиради. Бу ерда га маблагларнинг катта-кичиклигида эмаслигини таъкидлаган ҳолда 2014 йили Европанинг 16 мамлакатидан сўз кетаётган тур бўйича умумҳисобда 567,774 миллион евро йиғилганини, янада аниқроқ айтганда, бу кўрсаткич Австрияда 15, 897 миллион, Белгияда 16, 631, Венгрияда 10,154, Данияда 7,3, Чехияда 1,159, Польшада 2,85, Финляндияда 12,12, Словакияда 0,668, Латвияда 0,31, Литвада 0,747, Швецияда 9,409, Голландияда 29,639, Испанияда 72,578, Италияда 74, Германияда 147, Францияда 167,5 миллион еврога яқин ташкил этганини маълумот сифатида келтириш мумкин. Шу ернинг ўзига юзаки таҳлил қиладиган бўлсак, мисол учун, Чехияда аҳоли тахминан 11 миллион, Латвияда 1,96, Австрияда 8,5, Польшада деярли 40, Италияда 60, Германияда 80, Францияда 60 миллиондан иборат. Илдам ривожланаётган, кишиларимиз ҳаёт даражаси юксалиб, истеъмолчилик жараёни йилдан йилга қучайиб бораётган юртимизда эса 31 миллиондан ортиқ аҳоли истикомат қилади. Демак, сўз кетаётган масалада Ўзбекистоннинг имкони бошқалардан кам эмас. Албатта, бизда ҳақ миқдори, айтайлик Германия ёки Франциядагидек белгиланмаслиги табиий. Қолаверса, улардаги ёндашувлар ҳам бир хил эмас. Айтайлик, тоза CD-дискдан ундирилаётган ҳақ Францияда Германиядагидан 11 марта баланд, Грецияда ускуна нархидан 6 фоизи миқдоридан (15,54 евро) ҳақ йиғилса, Финляндияда бу кўрсаткич 15 евро, Францияда 8 евро, Швецияда 1,8 еврога тенг. Ушбу ҳақларни йиғиш билан тегишли нодавлат ташкилотлар шуғуллансалар-да, уларни назорат қилиш давлатнинг зиммасида (масалан, Германияда Патент ва товар белгилари давлат агентлиги, Франция ва Италияда Маданият вазирлиги).

Қисқаси, юқорида тилга олинган, ўзимизда ишлаб чиқарилган ва олиб қилинган 250 000 компьютер ва 485 000 телевизорнинг ҳар биридан шартли тарзда 5 доллар, 1,22 миллионга яқин қўл телефонидан эса 1 доллардан ундирилганда, 4,895 миллион

доллар маблаг пайдо бўларди. Бундай ҳақни йиғиш, тақсимлаш тартиби ва шартлари қонунда белгиллаб қўйилган. Ҳусусан, мазкур жараён махсус ваколатли давлат идораси томонидан назорат қилинади, шунингдек, экспортга мўлжалланган ускуна ва моддий жисмлардан бундай ҳақ йиғилмайди.

Муҳокама қилинган яна бир қонуности ҳужжати қонуннинг 56-моддасидаги ҳавола меъёри — мулкий ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилотларни давлат рўйхатидан ўтказиш шартлари ва тартибини қабул қилиш билан боғлиқдир. Ушбу ҳужжатнинг аҳамияти соҳадаги ҳуқуқ эгалари манфаатларини ҳимоя қилишдаги асосий ишни айлан шу тузилмалар бажариши билан баҳоланади. Миллий ва халқро ҳуқуқ ҳамда тажриба шуни тақозо қилади. Бугун мамлакатимизда Ўзбекистон муаллифлар ва ижрочилар гильдияси жамоат бирлашмаси, Ўзбекистон ҳуқуқ эгалари палатаси каби юридик шахслар Адлия вазирлигидан рўйхатдан ўтган ҳолда мулкий ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарадиган ташкилотлар вазифаларини бажармоқдалар. Ўз вақтида қонун лойиҳаси устидан иш кетаётганда эса мулкий ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилотларни давлат рўйхатидан ўтказиш Интеллектуал мулк агентлигига юклатилиши кўзда тутилган эди. Нега?

2011 йилда давлатимиз раҳбарининг фармони билан Ўзбекистон Республикасининг Интеллектуал мулк агентлиги ташкил этилди. Унга интеллектуал мулк объектларини ҳуқуқий муҳофаза қилиш ва уларга бўлган ҳуқуқларни ҳимоя қилиш соҳасида ягона давлат сиёсати амалга оширилишини таъминлаш, интеллектуал мулк объектларини ҳуқуқий муҳофаза қилиш ва уларга бўлган ҳуқуқларни ҳимоя қилиш соҳасидаги ҳимоя қилишга оид қонун ҳужжатлари талабларига риоя этилишини қатъий назорат қилиш, республика ҳудудига қалбаки товарларнинг ноқонуний олиб қилиниши ва айланishiга чек қўйиш чораларини қўришда ваколатли давлат органлари билан ҳамкорлик қилиш, интеллектуал мулкни муҳофаза қилиш соҳасида халқро ҳамкорлиқни ривожлантириш, давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари, тадбиркорлик субъектлари учун интеллектуал мулк соҳасида кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлашни амалга ошириш сингари вазифалар юклатилди.

Бошқа йўналишдаги нодавлат нотижорат ташкилотлардан фарқли тарзда интеллектуал мулк соҳасининг ўзига хос жиҳатлари борлиги, агентликда шу соҳанинг билимдонлари фаолият қўрсатаётгани, қолаверса, қонунчилигимиз ва амалиётда шунга ўхшаш ҳолатлар мавжудлиги, масалан, ҳусусий уй-жой эгалари ширкатларининг ҳокимликларда рўйхатдан ўтишини, энг муҳими, ҳуқуқ эгалари манфаатини қатъий ва изчил ҳимоя қилиш вазифасидан келиб чиқан ҳолда агентликка мулкий ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилотларни давлат рўйхатидан ўтказиш ваколатини бериш мақсадга мувофиқдир. Чунки муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар соҳасидаги ҳуқуқ эгаларининг бошманфаати иқтисодийдир. Уларга тегишли объектлардан фойдаланганлик учун ҳақ тўлашни шарт. Ҳақни эса тилга олинган мулкий ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарадиган ташкилотлар йиғишлари лозим. Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар объектларидан фойдаланиши мумкин бўлганларнинг ҳам саногои катта. Демак, бундай кенг қўламли, серқирра ва ўзига хос жараёни бошқариш, узлуksиз ўрганиш, таҳлил қилиш, кези келганда чоралар қўриш вазифаларини иқтисослашган давлат ташкилотига уудаллаш мумкин. Сўзимиз қуруқ бўлмаслиги учун қуйидаги масалага диққатни қаратсак.

Бу борада Бутунжаҳон интеллектуал мулк ташкилотининг 2012 йилги ҳисоботида кўра, муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар соҳасининг ялли ички маҳсулотдаги улуши АҚШда 11,1, Австралияда 10,3, Жанубий Кореяда 8,67, Венгрияда 7,42, Гитойда 6,37, Панамада 6,35, Сингапурда 6,19, Голландияда 5,9, Малайзияда 5,7 фоизи ташкил қилган. Соҳада банд фуқароларнинг улушига келсак, Филиппинда 11,1, Мексикада 11, Бутанда 10, Голландияда 8,8, АҚШда 8,19, Австралияда 8, Малайзияда 7,5, Венгрияда 7,28, Канадада 6,87 фоизга тенг

бўлган.

Тўғри, сўз кетаётган тармоқнинг замонавий тизимига кирганимизга ҳали ҳеч қанча бўлгани йўқ, Имконларимизга келсак, ҳозирда мамлакатимизда савдо объектлари 53 676, умумий овқатланиш корхоналари 13 477, меҳмонхона ва шу қабилар 613, кино-театрлар 104, театрлар 49, телерадио тахририятлар 78, кино, мусиқа сайтлари 250, интернет-провайдерлар 27, контент-провайдерлар 17, цирк 1, клублар 198, концерт ташкилотлари 52, маданият ва дам олиш боғлари 185, шифохона муассасалари 6054, санаторий-курорт муассасалари 167, сайёҳлик базалари 4, дорихона муассалари 6732 тани ташкил этмоқда: умумҳисобда 83 мингга яқин субъект. Мазкур рўйхатда бир қатор йўналишлар четда қолганлигини инобатга олганда ҳам бу кўрсаткич соҳадаги катта имкониятдан далолат беради, десак адашмаймиз.

Тўғри, телерадиоканаллар, Интернет тармоғи, босма нашрлар, кинотеатрлар, театрларни истисно қилганда, қолганларининг барчаси муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар объектларидан бирдек фойдаланадилар делмаймиз. Аммо кўчага чиқиб, юқорида келтирилган объектларга кирилса, манзара ойдинлашади. Музолағаси билан уларнинг 50 фоизини бемалол кўзда тутилаётган соҳа объектларидан фойдаланувчилар сирасига киритиш мумкин. Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар объектларидан фойдаланганлик учун тўланадиган ҳақ миқдори ҳуқуқ томонидан аллақачон тасдиқланганидан келиб чиқиб бунинг пулга қақсақ-чи? Ҳуқуқ эгалари чўнтагига, давлат бюджетига қанча даромад тушади?

Савол туғилади: 56-моддадаги ҳавола нормасининг бунга қандай алоқаси бор? Мазкур моддада ҳуқуқ эгаларининг турли ҳуқуқлари ва тоифалари бўйича алоҳида ташкилотларни ёки бир тоифадаги ҳуқуқ эгаларининг манфаатларини кўзлаб турли ҳуқуқларни бошқарувчи ташкилотларни ёхуд турли тоифадаги ҳуқуқ эгаларининг манфаатларини кўзлаб, ҳуқуқларнинг бир турини бошқарувчи ташкилотларни тузишга йўл қўйишга белгиллаб қўйилган. Яъни бизга бир нечта шундай ташкилотлар керак. Ҳозирда 2 ташкилот — Ўзбекистон муаллифлар ва ижрочилар гильдияси жамоат бирлашмаси ҳамда Ўзбекистон ҳуқуқ эгалари палатаси фаолият қўрсатмоқда. Бу, албатта, кам. Шу муносабат билан Ўзбекистон ҳуқуқ эгалари палатасининг 2011-2015 йилларга оид ҳисоботида мурожаат қилсак.

Шу даврда пойтахтдаги умумий овқатланиш объектлари ва контролпровайдерлардан 1,5 миллиард сўмдан ортиқроқ маблаг йиғилиб, шундан 725 миллион сўм жисмоний ва юридик шахсларга ўтказиб берилган, 220 миллион сўм атрофида маблаг солиққа тортилган. Бошқача айтганда, ҳам фуқаролар, ҳам давлат иқтисодий манфаат топган. Агар бу маблаг шаҳарда бу борада мавжуд имкониятнинг жуда оз улушидан пайдо бўлгани инобатга олинса, бутун мамлакат миқёси бўйича рақамларни тасаввур қилиш қийинмас. Таъбир жоиз бўлса, миллиардлаб маблаг кўчада ётибди. Муҳокамадаги қонуности ҳужжати қабул қилинса, чунончи, рўйхатдан ўтказувчи давлат идораси сифатида Интеллектуал мулк агентлиги белгиланиб, мулкий ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилотларнинг тоифалари аниқлаштириб берилса, рўйхатдан ўтказиш тартиби белгиллаб қўйилса, тизимнинг тўлақонли ишлаб кетиши учун амалий шароит яратилади, қонуний асосдаги катта маблаг ҳам фуқаролар, ҳам давлатнинг қорига ярайди.

Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар соҳаси билан боғлиқ яна бир муҳим масала фармонда алоҳида урғу берилган вазифа — интеллектуал мулк объектларига бўлган ҳуқуқларни ҳимоя қилишга оид қонун ҳужжатлари талабларига риоя этилишини қатъий назорат қилиш, республика ҳудудига қалбаки товарларнинг ноқонуний олиб қилиниши ва айланishiга чек қўйиш чораларини қўришга алоқадордир. Бу борада тегишли ҳаракатлар амалга оширилаётгани баробарида содир бўлаётган ҳуқуқбузарликларга қарши мутаносиб ва адолатли жавобгарликни таъминлаш устиди жиддий бош қотириш лозим, деб ўйлаймиз.

Биз демократия, ҳуқуқий давлат

ҳақида кўп ва ҳақли равишда гапиримиз. Бироқ демократик ва ҳуқуқий муносабатларнинг устуворлиги ҳар ким нимани хоҳласа, шуни қилиб келтаверади, ўзбилармончилик дегани эмас. Бу бир томондан ҳуқуқ, лекин иккинчи томондан бурч, давлат, жамият ва фуқаролар олдидаги мажбуриятларни бажариб қўйиш демакдир. Шу ўринда Юртбошимизнинг Конституциямиз қабул қилинганнинг 23 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги қуйидаги фикрларини эслаш аниқ мурдодир: **“Қадимги дунёнинг буюк донишмандлари “Нимаики қонуний бўлса, у — адолатлидир”, деб таъкидлаганлари бежиз эмас. Улар шу тариқа айнан қонун адолат манбаи ва мезони эканини уқтирганлар, десак, ҳар томонлама ўринли бўлади”**.

Соҳа қонунчилиги бузилиши ҳолатларига нисбатан жавобгарликка шу нукта назардан ёндашиб кўрсак. Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексда (155, 155', 167, 177-моддалар) ахборотдан фойдаланиш, компьютер тизимидан фойдаланиш, видеоёзувчи кассеталарни сотиш ва видео муассасаларнинг ишлаш қоидаларини бузиш, махсулот белгиси ёки хизмат кўрсатиш белгиси эгасининг ҳуқуқларини бузишга нисбатан маъмурий жазо чоралари белгиллаб қўйилган. Жиноят кодексига эса (149-модда) муаллифлик ёки ихтирочилик ҳуқуқларини бузиш, яъни муаллифлик ҳуқуқини ўзлаштириб олиш, ҳаммуаллифликка мажбурлаш, шунингдек, интеллектуал мулк объектларни тўғрисидаги маълумотларни улар расман рўйхатдан ўтказилгунга ёки эълон қилинганга қадар муаллифнинг розилигисиз ошкор қилиш учун жиноий жавобгарлик жазо чораси назарда тутилган, ҳолос.

Бироқ XXI аср интеллектуал мулк соҳаси, ҳусусан, муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тизимида юз берган сифат ўзгаришлари нукта назаридан баҳо берилса, бу борада кодекслар такомиллашувга муҳтож. Ҳулосамиз қуруқ бўлмаслиги учун бугунги кунда видеоёзувчи кассета муомаладан деярли чиқиб кетгани, юқорида келтирилган божхона маълумотларида видеокассетага доир биронта рақам келтирилмагани, чунки унинг ўрнини турли-туман янги воситалар эгаллагани, демак, улар билан боғлиқ ҳуқуқбузилишларига қарши жазо чорасини қўллашнинг қонуний асоси йўқлиги аёнлашади.

Интернет мўъжизалигига шак йўқ. Инсоннинг билим ва маданияти, маънавият ва маърифатини ривожлантириш ҳамда юксалтиришда унинг ўрни ва таъсири тенгсиз. Бироқ муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар қонунчилиги энг кўп ва узлуksиз бузилаётган тармоқ ҳам шудир. Эндиликда халқро миқёсдаги энг катта муаммолардан бири ҳам сўз кетаётган соҳадаги қонунбузарликларга қарши кураш саналаш бежиз эмас. Демократия, ҳуқуқий давлат, инсон ҳуқуқлари ва эркинликлари сингари институтлар зўр бериб ҳимоя қилинадиган Ҳар тажрибаси бу борада нимани кўрсатади?

АҚШ муҳожирлик ва бож полициясининг 2011 йили киритган чорасига кўра четдан келиб бу ерда яшаётган фуқаролар муаллифлик ҳуқуқи тўғрисидаги қонунчиликни бузса, улар тегишли сервер қаерда жойлашган ва америка манбаларига таянганлигидан қатъий назар мамлакатдан чиқариб юборилади. Бундан ташқари, муаллифлик ҳуқуқини бузганлик учун 500 доллардан 100 000 долларгача маъмурий жарима солиш, 5 йилдан 10 йилгача озодликдан маҳрум этиш жазолари ҳам бор. Кўзда тутилаётган қонунбузилишларига қарши Канадада 5 йилгача озодликдан маҳрум этилади ёки 700 000 еврогача жарима ёхуд ҳар икки жазо баробар қўлланилади, Германияда 5 йилгача, Люксембургда эса 2 йилгача озодликдан маҳрум этилади ёки 250 000 еврогача жарима, Францияда 2 йилгача озодликдан маҳрум этилади ёки 150 000 еврогача жарима, юридик шахслар 800 000 евро жарима ва юридик шахсларни ёпиш жазолари белгиллаб қўйилган. Демак, биз ҳам сўз кетаётган соҳага доир ҳуқуқбузарликларга нисбатан қонуний жавобгарлик масалаларини қайта қўриб чиқишимиз мақсадга мувофиқдир.

Азамат ЗИЁ,
ЎзМТДП фракцияси аъзоси

“Амир Темури — башарият тарихининг буюк сиймоларидандир”.

Соҳибқирон сиймоси ғарб адиблари нигоҳида

Франциялик таниқли шарқшунос олим Жан Поль Рунинг юқоридаги эътирофи буюк бобокалонимиз Соҳибқирон Амир Темури таваллудининг 680 йиллиги муносабати билан нашрдан чиққан “Амир Темури ғарб адиблари нигоҳида” китобидан ўрин олган. Ушбу янги асар Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази ва “Davr press” нашриёт-матбаа уйи билан ҳамкорликда чоп этилди. Китобнинг масъул муҳаррири юридик фанлари доктори, профессор Акмал Саидов, тузувчи Фулом Мирзо.

Президентимиз Ислам Каримов “Адабиётга эътибор — маънавиятга, келажакка эътибор” номли асарида дунё адабиётининг энг яхши намуналарини таржима қилиш, чоп этиш ва ўрганиш масаласига ҳам жиддий аҳамият бериш зарурлигини қайд этган эди. Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, биз маънавиятимизни юксалтириш, ёшларимизни миллий ва умуминсоний қадриятлар руҳида камол топтиришга интилаётган эканмиз, ҳеч қачон ўз қобилигимизга ўралашиб қолмаслигимиз керак. Шу маънода, жаҳон адабиётининг дурдона асарлари, жумладан, дунё адибларининг Амир Темури ҳақида яратган сара асарларини ўзбек тилига таржима қилиш гоят долзарб аҳамиятга эга.

“Амир Темури ғарб адиблари нигоҳида” китобида Ғарб адабиётининг ёрқин намояндалари — Кристофер Марло, Йоханн Волфганг Гёте, Эдгар Аллан По, Хорхе Луис Борхес, Иван Бунин, шунингдек, французлик темуршунос олим ва адиб Люсьен Керенинг буюк бобокалонимиз фаолиятига бағишлаб ёзилган машҳур асарларининг ўзбек тилидаги таржималари жамланган. Бундан ташқари, жаҳоннинг таниқли ёзувчилари, шарқшунос ва тарихчи олимлари, сиёсатчиларининг Амир Темурининг жаҳон ва ўзбек давлатчилиги тарихида тутган ўрни, бунёдкорлик ишлари, давлат бошқаруви, ҳарбий соҳалардаги фаолияти ҳақидаги фикрлари ҳам ўқувчилар томонидан катта қизиқиш билан ўқилиши табиий.

Мазкур китоб буюк давлат арбоби, музаффар саркарда, моҳир дипломат ҳамда бунёдкор зот, фан ва маданият хомийси Амир Темури таваллудининг 680 йиллиги муносиби тўхфадир.

Ўз муҳбиримиз

Тарадду

Муҳим тадбирга қизғин тайёргарлик

Шу куларда юртимизнинг барча ҳудудларида жорий йилининг май-июнь ойларида бўлиб ўтаётган фуқаролар йиғинлари раислари ва уларнинг маслаҳатчилари сайловига қизғин тайёргарлик кўришмоқда.

Сайловларнинг ошкоралик, муқобиллик ва тенглик тамойиллари асосида ўтишини таъминлаш мақсадида "Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида"ги, "Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ва уларнинг маслаҳатчилари сайлови тўғрисида"ги қонунлар ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгашининг шу йил 5 мартдаги "Фуқаролар йиғинлари раислари (оқсоқоллари) ва уларнинг маслаҳатчилари сайлови тўғрисида"ги қарори асосида жойларда кенг қўлмалли ишлар амалга оширилмоқда.

Олий Мажлис Сенати Кенгашининг фуқаролар йиғинлари раислари ва уларнинг маслаҳатчилари сайловини ташкил этиш ҳамда ўтказишга қўмаклашувчи комиссияси "Фуқаролар йиғинлари раислари (оқсоқоллари) ва уларнинг маслаҳатчилари сайловининг ташкилий-ҳуқуқий асослари" мавзусида жойларда ўтказилаётган семинарлар ҳам айна мақсадга қаратилгани билан аҳамиятлидир.

Ана шундай тадбирлар Қорақалпоғистон Республикаси ва Бухоро вилоятида ҳам бўлиб ўтди. Бердақ номидаги Қорақалпоқ давлат театрида ташкил этилган семинарда халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгаши раисининг сайловни ташкил этиш ва ўтказишга қўмаклашувчи комиссиялари ва ишчи гуруҳлари аъзолари, маҳаллий ҳокимликлар мутасаддилари, "Маҳалла" хайрия жамоат фонди бўлинмалари раҳбарлари ҳамда оммавий ахборот воситалари ходимлари қатнашди.

Семинарда қўмаклашувчи комиссиялар ва ишчи гуруҳларининг вазифалари, сайловнинг ташкилий-ҳуқуқий асослари, муносиб номзодлар кўрсатишнинг аҳамияти, сайловни ўтказиш тартиби ва яқунларини эълон қилиш, сайлов жараёнини оммавий ахборот воситаларида ёритиб боришнинг ўзига хос хусусиятларига бағишланган маърузалар тингланди.

— 2013 йилда бўлиб ўтган сайловда сайланган 400дан зиёд фуқаролар йиғини раисидан 137 нафари

турли сабабларга қўра ишдан четлатилган. Шу нуқтаи назардан қараганда, раисликка номзодлар тавсия этилаётганда ишчи гуруҳларининг жиддий ёндашуви талаб этилади, — дейди сайловни ташкил этиш ва ўтказишга қўмаклашувчи ҳудудий комиссияси раиси Отажон Ҳамроев. — Қонунга қўра, ҳаётий тажрибага эга, обрўли, маҳалласи учун жон қуйдирадиган, ушбу йиғинда камида 5 йилдан буён яшаётган, жамоат ишларида фаол, олий маълумотли фуқароларнинг номзоди тавсия этилиши зарур. Семинарларда номзод танлашда, айнқса, таниш-билиш, яқин қариндошлик сингари ҳолатларга йўл қўймаслик, ишчи гуруҳ аъзолари бу масалага ҳолисона ёндашиши зарурлиги тушунтирилмоқда. Сайловдод тарғибот тадбирларида сайловчилар вакилларига муносиб номзодга овоз беришнинг ана шундай қонуний жиҳатлари тарғиб қилинаётди. Яна бир янгилик: бу йил фуқаролар йиғинларимиз сони биттага ортиб, сайловларда 402 раис сайланади.

Ана шундай семинар Бухоро вилоятида ҳам ўтказилди.

— Вилоятдаги барча 558 қишлоқ, шаҳарча ва маҳалла фуқаролар йиғинларида бўлажак сайловга пухта ҳозирлик кўришмоқда, — дейди "Маҳалла" хайрия жамоат фонди Бухоро вилояти бўлими раиси Махмуд Тоиров. — Йиғинлар ҳузурида нодавлат нотихорат ташкилотлари ва халқ депутатлари туман ҳамда шаҳар Кенгаши депутатларидан иборат ишчи гуруҳлар шакллантирилди. Фуқаролар йиғини ўз ваколатларини тўлақонли амалга ошириши кўп жиҳатдан унинг раиси ва маслаҳатчилари салоҳиятига боғлиқ. Шу боис ушбу лавозимларга муқобиллик асосида ҳаётий ва раҳбарлик тажрибасига эга, эл орасида обрў-эътибор қозонган номзодларни танлашга қўмаклашувчи гуруҳларининг муҳим вазифасидир. Вилоят ва ҳудудий қўмаклашувчи комиссиялар жойларда ўтказиётган тадбирлар ана шундай мақсадга қаратилмоқда.

Семинарлар давомида сайлов ҳар томонлама қўлай ва шинам биноларда ўтказилиши, тиббий хизмат кўрсатишнинг юқори савияда ташкил этилиши, фуқаролардан келиб тушадиган мурожаатлар ўз вақтида, тўғри ва ҳолисона ўрганилиши ва қаноатлантирилиши юзасидан ҳам фикр-мулоҳазалар билдирилди.

Дилфуза РЎЗИЕВА,
"Milliy tiklanish" мухбири

МММда

Мамлакатимизда 2001 йил 29 августда "Жиноий жазоларнинг либераллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг жиноят, Жиноят-процессуал кодекслари ҳамда Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги қонуннинг қабул қилингани улкан ижтимоий-сиёсий аҳамият касб этди. Мазкур қонун билан озолиқдан маҳрум этиш билан боғлиқ бўлмаган муқобил жазо турларини қўллаш доираси кенгайтирилди, ярашув институти жорий этилди.

Муроса — ҳар қандай муаммо ечими

Миллий матбуот марказида Ўзбекистон Олий суди ўтказган "Ярашув институти — халқимизга хос бағрикенглик ва олижаноблик ифодаси" мавзусидаги матбуот анжуманида шу ҳақда сўз борди.

Ярашув тўғрисидаги ишларни кўриб чиқиш учун ягона суд амалиётини таъминлаш мақсадида 2002 йил октябрь ойида Олий суд Пленумининг "Ярашув тўғрисидаги ишлар бўйича суд амалиёти ҳақида"ги қарори қабул қилинган. Бу эса суд амалиётида муҳим аҳамият касб этмоқда.

Тадбирда ярашув институти жиноий жавобгарликдан озолиқ қилиш-

нинг бир тури сифатида шахснинг айбдорлик масаласини ҳал қилмай туриб жиноят ишини тугатишга асос бўлиши ҳамда бугунги кунда Жиноят кодексининг 44 моддасида назарда тутилган 60 жиноят таркиби бўйича ярашув институтини қўллаш имконияти мавжуд экани таъкидланди.

— Ярашув тўғрисидаги ишларни юритишда қисқа муддатда тарафлар ўртасидаги низо бартараф этилади ва ортиқча сарф-харажатларнинг олди олинади, — дейди Олий суд ҳузуридаги тақдиқот маркази бўлими бошлиғи Раҳимқул Тошбоев. — Жиноят қонунчилигида ярашув институти жорий этилганидан буён шу йил-

нинг январига қадар республикаимиз бўйича қарийб 177,5 минг нафар шахсга нисбатан жиноят ишлари тарафларнинг ўзаро ярашганлиги муносабати билан ҳаракатдан тўхтатилган. Бундан кўриниб турибдики, жиноят қонунчилигида ярашув институтининг жорий қилиниши халқимизга хос бағрикенглик, кечиримлилик каби олижаноб хислатларнинг амалий ифодасидир.

Тадбирда журналистларни қизиқтирган саволларга атрофлича жавоб қайтарилди.

Т. АЪЗАМОВА,
"Milliy tiklanish" мухбири

Истиқболдаги режалар муҳокамаси

Ўзбекистон Миллий матбуот марказида болалар спортини ривожлантириш истиқболлариغا бағишланган матбуот анжумани ўтказилди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазири ўринбосари, Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси ижрочи директори Э.Искандаров ва бошқалар Президентимиз Ислам Каримов раҳнамолигида болалар спортини ривожлантириш, ёш авлоднинг соғлом ва баркамол инсонлар этиб тарбиялаш борасида амалга оширилаётган кенг қўлмалли ишларнинг юқори натижаларига эришилганини таъкидлади. Давлатимиз раҳбарининг 2002 йил 24 октябрдаги "Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармасини тузиш тўғрисида"ги, 2004 йил 29 августда имзоланган "Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси фаолиятини таъминлаш тўғрисида"ги қарори билан болалар спортини ривожлантириш мақсадида 2016-2020 йилларда ҳар бир виллоят марказида ва Тошкент шаҳрида 14, 2016 йилнинг ўзида 3 янги ихтисослаштирилган олий маҳорат спорт мактаби ташкил этиш режалаштирилган. 2015-2020 йиллар давомида умумтаълим мактаблари учун қўшимча равишда 1706, биргина шу йилнинг ўзида 217 спорт зали қурилиши режалаштирилган. 2016-2020 йилларда ҳар бир туманда камида битта замонавий, зарур ускуналар билан жиҳозланган 225 болалар ва ўсмирлар спорт мактаби ташкил этилади. Бундан ташқари, виллоят марказларида спортнинг 4 йўналиши бўйича 56 ихтисослаштирилган болалар ўсмирлар спорт мактаблари фойдаланишга топширилди.

Тадбирда спорт мусобақаларини ташкил қилиш, уларга болаларни кенг жалб этиш борасида амалга оширилаётган ишлар ҳақида ҳам сўз юритилди. Журналистларнинг саволларига батафсил жавоб қайтарилди.

Шаҳбоз САИДОВ

Миллий гуру

Илмга иштиёқ меваси

< Давами.
Бошланиши 1-бетда.

Ушбу олий ўқув юртида таълим олаётган келажаги порлок, иқтидорли ёшлардан бири — Эрлан Жавғашев.

— Президентимизнинг машинасозлик тармоғини ривожлантиришга қаратаётган доимий эътибори натижасида мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган замонавий машиналар нафақат юртдошларимиз, балки хориждагиларга ҳам манзур бўлаётгани барчамизга фахр-ифтихор бахш этмоқда, — дейди Эрлан Жавғашев. — Бундай ютуқлар қўламини кенгайтириш, Ватанимизнинг дунё миқёсидаги шон-шўхратини юксалтиришга муносиб улуш қўлиш биз, ёшларнинг зиммаларидаги энг муҳим вазифадир. Қолаверса, ҳаётимизга инсон ақл-заковатининг бебаҳо маҳсули бўлмиш юқори технологиялар жадал қилиб келмоқда. Ўтган давр мобайнида Ўзбекистонда мутлақо янги машинасозлик саноати қарор топди. Университетимизда 2011 йилда Марказий Осиёда ягона бўлган меҳатроника маркази ташкил этилди. Бу — меҳатроника, электроника ва ахборот технологияларини ўзида жамлаган янги соҳа. Ҳозирда замонавий фаннинг ушбу тармоғи роботтехника, автомобилсозлик, авиасозлик, тиббиёт, маийш хизмат кўрсатиш ва бошқа соҳаларда ҳам кенг қўлланилмоқда. Меҳатроника марказида ўқишдан бўш вақтларимизда ўз лойиҳаларимиз устида иш олиб борамиз, ишланмаларимизни ҳаётга татбиқ этамиз. Айни пайтда марказимизда қўллаб лойиҳалар амалга оширилиб, ҳаётда ўз ўрнини топиб бормоқда. Буларнинг самарасида — рангли маркер билан оқ доскага ёзувчи робот қўли яратишга муваффақ бўлдим.

Дарҳақиқат, мамлакатимизда изчиллик билан амалга оширилаётган демократик ислохотлар, маънавий янгиланишлар жараёни билан кадрлар тайёрлашни уйғун олиб бориш, таълим-тарбиянинг илғимий аҳамияти ва мавқеини юксалтириш, бу жараёнга малакали, фидойи инсонларни жалб этиш, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

— Мамлакат қудратини шу юртда вояга етаётган юксак маънавиятли, жисмонан соғлом, эртанги куннинг ҳақиқий эгалари бўлган баркамол авлод белгилайди, — дейди Турин политехника университети умумтехника факультети декани Мансур Султонов. — Эрлан ҳам ана шундай иқтидорли талабаларимиздан. У ўқувчилик давридан бошлаб физика фани бўйича олимпиадаларда иштирок этган. Илмга бўлган муҳаббати, иштиёқи, иқтидори туфайли университетга грант асосида қабул қилинди. У шу билан тўхтаб қолгани йўқ. Бугунги кунгача Жиззах, Навоий вилоятларида ўтказилган физика фани бўйича олимпиадаларда фахрли ўринларни эгаллади.

Эрлан Жавғашев ўтган йили ноябрь ойида Турин политехника университети меҳатроника марказида "ClockBot" деб номланган лойиҳаси билан 5-ёш роботтехникалар танловида иштирок этиб 1-ўринга лойиқ топилди. Жорий йилнинг январь ойида Тошкент политехника музейида ёш ихтирочилар кунига бағишланган 1-ёш ихтирочилар фестивалида "Креатив техник ечим" йўналиши бўйича ғолиб бўлди.

— Аниқ фанларга бўлган қизиқишимга дадам йўл очган, — дейди Эрлан. — Ўзи муҳандис бўлса-да, математикага меҳри бўлакча бўлгани учун ҳам биз фарзандлари унинг изидан бордик. Опам ва акам ҳам шу соҳада фаолият олиб боришди. Оиладаги муҳит техника соҳасини танлашимга туртки бўлди. Мактабда ўқитувчиларимдан олган сабоқлар, фанга бўлган иштиёқ мени аниқ фанларни янада яхшироқ ўзлаштиришга қорлади. Университетимизнинг меҳатроника маркази ва у ерда яратилган шарт-шароит эса назарий билимларни амалга татбиқ этишга ёрдам бермоқда. Етук муҳандис бўлиш учун эса тинимсиз изланиш зарур. Шу сабабли ҳам "ClockBot", яъни робот-қўлни ясаш учун Интернет орқали минглаб турли роботларни ўргандим. Натижада вақтнинг соат ва дақиқаларини рақамли кўринишда доскага ёзадиган ва бир дақиқадан сўнг эски рақамларни ўчириб, янгисини ифода эта оладиган робот-қўл ихтиро қилдим. Айни вақтда инсонларнинг оғирини енгил қиладиган ана бир ихтиро устида бош қотирияман. Ҳозирча бу сир. Бироқ, ўйламанки, у ҳам ўз самарасини беради.

Ҳа, келажагимиз эгаларининг бу каби истиқболли ихтиролари замирида, энг аввало, мамлакатимизда ёшлар учун яратиб берилган чексиз имкониятлар, шарт-шароитлар мумкин. Чунки буларнинг барчаси ҳозирда нафақат юртимизда, балки бутун дунёда тан олинган "ўзбек модели"нинг маҳсулидир. Зеро, фарзандлари тўғри йўлдан оғишмай, тараққиёт ва фаровонлик йўлида ҳизмат қилаётган халқ, шубҳасиз, қудратлидир.

Тўмарис АЪЗАМ,
"Milliy tiklanish" мухбири

Хунарманд

Мамлакатимизда Президентимиз раҳнамолигида хотин-қизларнинг жамиятдаги мавқеини юксалтириш, ҳуқуқ-манфаатларини ҳимоялаш, бандлигини таъминлашга алоҳида эътибор қаратишмоқда. Жумладан, улар саломатлигини мустаҳкамлаш, қизиқиш ва истеъдодини юзага чиқариш, касб-хунарга йўналиштириш борасида изчил чора-тадбирлар амалга оширилмоқда.

Президентимизнинг 2010 йил март ойида қабул қилинган "Халқ бадий хунармандчилиги ва амалий санъатини ривожлантиришнинг янада қўллаб-қувватлаш тўғрисида"ги фармони биноан, уй шароитида халқ хунармандчилиги ва амалий санъат буюмларини ишлаб чиқараётган "Хунарманд" уюшмаси аъзолари учун катта имконият ва имтиёзлар берилди.

Миллий хунармандчиликни янада ривожлантириш, ёшларни миллий қадриятларимиз руҳида тарбиялаш, уларга касб-хунар ўргатиш мақсадида "устоз — шогирд" мактаби фаолияти йўлга қўйилган. Бугун ушбу соҳага қизиққан минглаб ёшлар хунар ўрганапти. Юртимизда интилиб, изланган ёшлар учун улкан имкониятлар мавжуд.

Халқимизда шундай ибора бор: хунар — хунардан унар. Айниқса, қиз боланинг хунари бўлиши унинг ҳаётида муҳим аҳамият касб этади. Қўлида хунари бор ёш эртага

Азизанинг камаларанг кашталари

учта туманда корхона очишга имкон берди

Ўз меҳнати, билим ва истеъдоди билан оиласи рўзгорига барака киритади, фарзандларини баркамол инсон этиб тарбиялашга хисса қўшади.

Жиззах вилоятининг Пахтакор туманида хунарманд Азиза Абдуллаевани маънавий-маърифий, билмайдиганлар кам топилади. Нафақат туманда, балки Бахмал, Фалла-оролда ҳам унинг номи тилдан тушмайди. Негаки сўнгги икки йил ичида виллоятнинг 3 туманида кичик корхона очиб, бадий каштачилик, зардўзлик, замонавий бисер усулида тикиш, тўқиш билан шуғулланиб маҳсулотлар сонини 60 турга, ишчи ўринларини 45 нафарга етказишга муваффақ бўлди. Шогирдлари билан жорий йилнинг биринчи чорагида 7,5 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлашди. Бу эса ўзлари кўзлаган режадан анча ортиқ.

...Азиза болалигидан онаси Хусния Эгамбердиеванинг ёнидан кетмас, онасига ёрдам бергиси келарди. Тикувчиликка бўлган қизиқиш туфайли турли қўлғирчоқ ва ўйинчоқлар ясаб билан машғул бўлар, иш столида турли матолар, чизмалар турарди. Аввалига секин-аста кичик-тойларга атаб ҳавас қилса арзигулик қўлғирчоқ, ўйинчоқлар ясай бошлади. Тўғри, улар мукамал даражада бўлма-са-да, бироқ жуда нафис ва

бежиримлиги билан ҳар қандай одамнинг диққатини ўзига тортарди.

Хунарга бўлган иштиёқ, қизиқиш Азизани Пахтакор туманидаги маънавий хизмат кўрсатиш касб-хунар коллежига етказди. У коллежда устозларидан олган сабоқлар ва кўникмалар натижасида нафақат тикувчилик, балки зардўзлик сирларидан ҳам воқиф бўла бошлади. Туманда ўтказилган кўрик-танлов, фестивалларда ўзи ясаган уй-рўзгор буюмлари билан иштирок этиб, фахрли ўринларини эгаллади.

Аввалига қизининг уринишларида шунчаки ҳавас дея, жиддий эътибор бермаган Хусния Эгамбердиева Азизанинг иштиёқини кўриб, унга мўъжаз устакхона очиб берди. Устакхонанинг тоқчалари кундан-кун ўйинчоқлар, совғабоп қўлғирчоқлар, уй-рўзгор буюмлари билан тўлиб борди. Бора-бора каштачиликка ҳам ўзгача меҳр қўйган Азизага онаси устозлик қилиб сўзана тикиш сирларини ўргатди. Зангори осмон, саҳий қуёш ва етти турдаги камалар ранглари матода ўзгача товлана-

ётган сўзанани кўриб ёш хунарманднинг бор меҳри, қалб кўрини ҳис қилмаслик мумкин эмас. Тинимсиз меҳнат, изланишлар сабаб унинг устакхонаси яна кенгайиб, саҳна дарпардалари-ю бешик ёпинчқилари, келин-куёвлар учун миллий либослардан то сўзана-зарчопонларнинг сони ортаверди.

Азиза Абдуллаеванинг миллий хунармандлигини ривожлантириш ва аҳолини, хусусан, хотин-қизларни иш билан таъминлашга қўшган хиссаси давлатимиз томонидан юксак эътироф этилди. У Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг йигирма тўрт йиллиги муносабати би-

носиб ўрин топишга қаратилаётган эътибордан кўнглимиз тоғдек кўтарилади. Ана шундай юксак муносабат туфайли юртимиз хотин-қизлари ўз орзу-интилишларини рўёбга чиқармоқда, барча соҳаларда муваффақиятларга эришмоқда. Ўзим яхши кўрган ишим билан шуғулланиш менга завқ берса, меҳнатимнинг кадр топаётганини кўриб, шундай юртда яшаётганимдан фахрлилик кетаман. Яратиб берилган шарт-шароит ва имкониятлар туфайли камтарона меҳнатим давлатимизнинг юксак мукофотида лойиқ қўрилди. Бу эса гайрат, шижоатимга шижоат қўшади.

Дарҳақиқат, юртимизда хотин-қизларнинг ижодий ва касбий салоҳиятини юзага чиқариши учун барча шароит яратилган. Улар бандлиги масалаларини ҳал қилишга, биринчи галда, қишлоқ жойларда меҳнат шарт-шароитини яхшилашга, тадбиркорлик фаолиятига, аввало, кичик ва оилавий бизнес соҳаларига жалб қилишга эътибор қаратишмоқда. Зеро, мамлакатимизда Азиза каби изланувчан хотин-қизлар кўпайса, ҳаётимиз шунча обод ва фаровон бўлиб бораверди.

Абдулла САИДОВ,
Жиззах вилояти

Кўргазма

Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент давлат техника университети талабаларининг тасвирий санъат асарлари кўргазмаси очилди.

Суратларга кўчган меҳр

Мамлакатимизда ёш авлод маънавиятини юксалтириш, уларни миллий айна ва қадриятларга ҳурмат руҳида қамол топтириш, истеъдодини юзага чиқариш учун зарур шароит яратишга алоҳида эътибор қаратилаётган. Давлатимиз раҳбарининг 2014 йил 6 февралдаги «Ўзбекистон Республикасида ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишга қаратилган кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори бу борада дастуриламал бўлмоқда.

Намойиш этилган асарларда юртимизнинг бетакрор табиати, мафтункор қишлоқлари, тўкин безорлари, тарихий қадамжолар, меъморий обидалар, миллий қадриятларимиз, урф-одат ва анъаналаримиз ёшлар нигоҳи билан самимий тараннум этилгани тасвирий санъат ихлосандларидида катта таассурот қолдирди. Мунира Жуманазарова, Раъно Зоҳидова, Зийнатхон Аминова яратган асарлар муҳлису мутахассислар эътирофига сазовор бўлди.

— Тасвирий санъат муҳлисларини ёшлар ижодидан баҳраманд этиш, улар ҳақида устоз рассомларнинг фикр-мулоҳазаларини билиш мақсадида ташкил этилган кўргазма талабаларимизнинг келгуси ишларида муҳим аҳамият касб этади, — дейди университетнинг маънавият ва маърифат ишлари бўлими бошлиғи Турсунмурод Маматқобилов.

Танлов ғолиблари эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Ш. МАМАТУРОВА,
ЎЗА мухбири

Бизнинг шарҳ

Хорватия Республикаси — Болқон ярим оролининг шимоли-ғарбий қисмида жойлашган давлат. Майдони 56,6 минг квадрат километр. Аҳолиси 4 миллион 246 минг киши. Пойтахти — Загреб шаҳри. Маъмурий жиҳатдан 20 жупаний (округ)га бўлинади. Мамлакат Конституцияси 1990 йилда қабул қилинган бўлиб, унга 1997—2014 йилларда беш марта тўзатиш киритилган. Давлат бошлиғи — Президент. Қонун чиқарувчи ҳокимиятни бир палатали парламент амалга оширади. 2001 йилга қадар парламент икки — Вакилар (қўйи) ҳамда Жупаний (юқори) палаталардан иборат бўлган. Бироқ Конституцияга киритилган ўзгартиш ва қўшимчаларга мувофиқ, парламент бир палатали қилиб қайта шакллантирилди. Амалидаги парламент спикери — Йосип Лекко.

Конституцияда парламент аъзолари умумий, тенг, тўғридан-тўғри ва яширин овоз бериш ўли билан тўрт йил муддатга сайланадиган камидан 100, кўпи билан 160 депутатдан иборат бўлиши кераклиги белгиланган. Айни пайтда парламентда 151 депутат фаолият олиб бормоқда. Парламентга сайлов депутатларнинг ваколат муддати туғашига 60 кун қолганидан ўтказилиши лозим.

Парламентнинг илк сессияси сайловдан сўнг 20 кундан кечиктирмай ўтказилади. Парламент йилига икки бор навбатдаги сессияда йиғилади: биринчиси 15 январдан 15 июль, иккинчиси 15 сентябрдан 15 декабргача бўлган муддатда ўтказилади. Парламентнинг навбатдан ташқари сессиялари Президент, ҳукумат ёки депутатлар таркибининг кўпчилиги қисми ташаббуси билан ҳам чақирилиши мумкин. Парламент мамлакат Конституцияси ва қонунларини қабул қилиш, унга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш, давлат бюджетини тасдиқлаш, мамлакат чегараларини ўзгартириш, республика миллий ҳавфсизлик ва мудофаа стратегиясини қабул қилиш, сайлов, референдум ўтказиш, амнистия эълон қилиш, ҳукумат фаолияти устидан назорат олиб бориш каби ваколатларга эга.

Сессия мажлислари очик-ошкора тарзда ўтказилади. Ҳар бир депутат, парламент ишчи органи ҳамда ҳукумат қонун лойиҳаларини илгари суриш ҳуқуқига эга. Депутатлар ҳукуматга ёки тўғридан-тўғри вазиirlарга сўров юбориш ваколатидан фойдаланади. Парламент қабул қилган қонунни Президент саккиз кун муддатда кўриб чиқиб, имзолаши ва у қонунлар тўпламида эълон қилиниши лозим. Агар Президент парла-

Хорватия парламенти

ушбу мамлакат сайлов тизимининг ўзига хослиги — сиёсий партиялар нафақат депутатлар, балки уларнинг ўринбосарлари номзодини ҳам илгари суради

мент қабул қилган қонунни Конституцияга мувофиқ эмас деб ҳисобласа, уни Асосий қонунга нечоғлик мувофиқ эканига ойдинлик киритиш учун Конституциявий судга тақдим этишга ҳақли. Қонун матбуотда эълон қилинганидан саккиз кун ўтиб қучга қиради.

Депутатлар ўз фаолияти давомида дахлсизлик ҳуқуқидан фойдаланади. Улар жиноий жавобгарликка тортилиши, қўлга олиниши ёки парламентдаги фаолияти давомида билдирган фикрлари, берган овозлари учун суд олдида жавоб бериши мумкин эмас. Депутат фақат жиноят жойида қўлга олинса, унга нисбатан беш йил муддатга озодликдан маҳрум этиш жазоси қўлланилиши мумкин. Тегишли орган депутатнинг қўлга олингани ҳақида Парламент спикерига маълум қилиши шарт.

Мажлисида ҳозир бўлган депутатлар овози билан парламент регламенти қабул қилинади. Спикер ва унинг ўринбосарларининг ҳуқуқ-мажбуриятлари регламентга мувофиқ белгиланади. Парламент депутатлари давлат бюджетини қабул қилиши, умумий қизиқишларига доир ҳар қандай масалани тафтиш қилиш учун комиссия тузиши мумкин. Уларнинг таркиби, ваколат қўлами қонун йўли билан тартибга солинади. Парламент Конституция, қонунларга ўзгартиш киритиш, ўз ваколатларига таллуқли масалалар юзасидан референдум ўтказиш ҳуқуқига ҳам эга.

Парламентнинг инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) Конституция, қонун ҳамда Хорватия Рес-

публикаси ратификация қилган халқаро ҳуқуқий ҳужжатларда мустаҳкамлаб қўйилган ҳуқуқлар ҳимоясини таъминлайди. Ҳар бир фуқаро давлат органлари ёки хизматларининг Конституция ёки қонунларга зид қарорлари устидан омбудсманга шикоят қилиш ҳуқуқига эга. Омбудсман ҳам депутатлар сингари дахлсизлик ҳуқуқидан фойдаланади.

Мамлакатнинг 18 ёшга тўлган фуқароси сайлаш ҳуқуқига эга. Парламент сайловида мамлакатда рўйхатдан ўтказилган барча партия ёки коалициялар номзодларини илгари суриш ҳуқуқидан фойдаланади. Бундан ташқари, мустақил номзодлар ҳам сайловда иштирок этиши мумкин. Фақат бунинг учун тегишли сайлов округида камидан 500 сайловчининг имзосини йиғиш талаб этилади. Хорватия сайлов тизимининг ўзига хослиги — сиёсий партиялар нафақат депутатлар, балки уларнинг ўринбосарлари номзодини ҳам илгари суради. Парламентда фаолият юритаётган депутат хоҳлаган пайт зиммасидаги вазифани вақтинча соқит қилиши мумкин. Бундай шароитда унинг вазифасини ўринбосари бажариб туради.

Мамлакатда сўнгги парламент сайлови ўтган йилнинг ноябрида ўтказилди. Унда партиялардан депутатликка 2311 нафар номзод кўрсатилди. Овоз бериш жараёнида 3,8 миллион фуқаро иштирок этди. Сайлов комиссиясининг ҳисоб-китобларига кўра, Ватанпарварлар коалицияси парламентда 61 ўринни эгаллаб, ғолиб бўлди. Социал-де-

мократик ғоялар тарафдори бўлган коалиция эса 55 депутатлик мандатини қўлга киритди. Сайловда учинчи натижани МОСТ сиёсий партияси қайд этди. Сиёсатшунослар фикрича, ушбу натижа ҳақиқатдан ҳам қўтилмаган ҳолат бўлди. Мазкур партия парламентда 19 ўринни эгаллади. МОСТ сиёсий партияси 2012 йилнинг охирида ташкил этилган, ўз сайловолди дастурида асосан иқтисодийни ислоҳ қилиш, ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, фуқароларнинг иқтисодий ҳамда сиёсий фоллигини ошириш масалаларини илгари сурган. Сайловда жами сайловчиларнинг 60,14 фоизи овоз берди.

Сиёсий партиялар сайловолди кампанияси давомида мазмунан ўхшаш ва ўзига хос дастурлар, таклифлар билан чиқди. Хусусан, социал-демократлар иқтисодийни янада ривожлантириш, солиқларни камайитириш, товар экспортини 30 фоизгача ошириш, аҳоли бандлигини таъминлаш, турмуш даражаси ва ижтимоий ҳимояни янада кучайтириш, бюджет дефицитини қисқартириш, шунингдек, таълим соҳасига янги инвестицияларни жалб қилиш масалаларини ўз дастурларида баён этган эди.

Ватанпарварлар коалицияси ҳам бир қатор ғояларни илгари сурди. Мисол учун, биринчи ўринда солиқларни камайитириш, 25 мингдан ортиқ иш ўрни яратиш, нафақа миқдорини ўртача ойлик иш ҳақининг 60 фоизига етказиш, янги туғилган ҳар бир фарзанд учун минг евро миқдорда маблағ ажратиш каби масалаларни ўртага ташлади. Сайлов натижалари шуни кўрсатдики, мазкур масалаларни аҳолининг кўпчилиги қисми қўллаб-қувватлади. Бир қарашда ушбу икки сиёсий партия ғоялари, дастурлари ўртасида жуда катта тафовут йўқдек. Ақсинча, бир-бирини тўлдириб турибди. Энг асосийси, уларнинг ҳар иккаласи ҳам аҳоли ижтимоий ҳимояси, иш ўринлари ташкил этиш, солиқларни камайитириш масалаларига жиддий эътибор қаратган. Сайловда ғолиб бўлган Ватанпарварлар коалицияси, умуман, парламентдан ўрин олган ҳар бир сиёсий партия олдида муҳим вазифалар турибди. Чунки ушбу сайлов Хорватиянинг Европа Иттифоқига аъзо бўлганидан кейинги илк парламент сайлови ҳисобланади.

Эътироф

Амир Темури сиймоси жаҳон ҳамжамияти диққат марказида

Жасурлик, мардлик ва адолат рамзи ҳисобланган ўзбек халқининг миллий ифтихори — буюк давлат арбоби Соҳибқирон Амир Темури таваллудининг 680 йиллиги хорижий мамлакатлар илмий-академик доиралари вакиллари ўртасида кенг муҳокама қилинмоқда.

Макс Швоерер, Бордо университети профессори, Самарқанд ва Шахрисабзга уюштирилган ўзбек-француз экспедицияси иштирокчиси:

— Баҳорнинг апрель ойида мени ўзгача бир ҳиссиёт қамаб олди. Боиси шуки, ҳаётимнинг унутилмас хотиралар қолдирган бир қисмини икки афсонавий шаҳар — Самарқанд ва Шахрисабзда ўтказдим. Бундан 680 йил муқаддам айнан шу ойда етук давлат арбоби, буюк саркарда, илм-фан, санъат ва маданият ҳомийи Амир Темури таваллуд топди. Самарқанд шаҳрига эса у асос солган Темурийлар давлатининг пойтахти бўлиш насиб этди.

XIV аср охирида Амир Темури ўзи туғилиб ўсган Кеш шаҳрида Оқсарой ёзғи қароргоҳини бунёд этди. Умумий баландлиги 56, минораси билан 72 метрни ташкил қилувчи мазкур ҳашаматли меъморий обиди ўз даврида нафақат Марказий Осиёда, балки бутун дунёда ҳам энг баланд бино ҳисобланган. Оқсарой ўрта аср Шарқ меъморичилигининг энг юксак чўққиси эканлигини эътироф этиш жоиз.

2011-2014 йиллар давомида ўзбек-француз экспедицияси Шахрисабзда жойлашган ЮНЕСКОнинг Бутунжаҳон мероси рўйхатида киритилган Оқсарой обидаси майдонидаги сир билан қопланган сопол плиталарни қайта тиклаш ишларини амалга ошириш шарафига муяссар бўлди. Мазкур лойиҳа мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик ҳамда икки томонлама маданий-гуманитар соҳадаги ҳамкорлиқнинг яққол намунасидир. Лойиҳамиз туфайли бугунги кунда Шахрисабзда мураккаб вазифаларни ҳам бажара оладиган кучли тикловчилар мактаби шаклланигани энг катта муваффақиятларимиздан бири деб ҳисоблаймиз.

Ўз билим ва тажрибамиз билан буюк Соҳибқирон қолдирган улкан маданий меросни асраб-авайлаш ва уни келажақ авлодларга етказишга оз бўлса-да ҳисса қўша олганимиздан бағоят мамнунмиз.

Казуюки Кубо, Киото университети профессори, темурийшунос тадқиқотчи, “Амир Темури ва унинг жаҳон тарихида тутган ўрни” асарининг муаллифи (Япония):

— Соҳибқирон буюк саркарда ва давлат арбоби ҳисобланади. У Марказий Осиёда қонун устуворлигига асосланган марказлашган кучли давлат барпо этди. Амир Темури тарих зарвақларида бунёдкор шахс сифатида ўчмас из қолдирган. Унинг ҳукмронлиги даврида дунёнинг буюк олим ва мутафаккирлари, энг яхши меъмор ва ҳунармандлари маданият ва санъат марказига айланган Самарқанд шаҳрига интилганлар. Уларнинг юксак маҳорат билан бунёд этган улкан меъморилик намуналари бугунги кунга қадар дунё ахлини қол қолдириб келмоқда. Ўша даврда хаттотлик ва миниатюра санъати, шеърят ва халқ оғзаки ижоди сингари маданий соҳаларни ривожлантириш ҳар томонлама қўллаб-қувватланган. Амир Темури ва унинг авлодлари ҳукмронлик қилган ёрқин ижобий ўзгаришлар даври тарихида Темурийлар Ренессанси дея эътироф этилади.

Тақуджи Кавагучи, Фудзими университети профессори, “Амир Темури давлати” асарининг муаллифи (Япония):

— Соҳибқироннинг ҳаёти ва фаолияти фидойилик, мардлик ва адолат рамзи ҳисобланади. Ўз даврида энг йирик давлатни идора этиш билан биргаликда Амир Темури барчани дўстлик ва ҳамжихатликка чақирган ҳамда илм-фан ва маданият вакилларига ҳомийлик қилган. Унинг фармонига биноан шаҳар ва қишлоқларда қатор масжид ва мадрасалар, хонақоҳ ва касалхоналар бунёд этилган.

Шуни алоҳида эътироф этиш жоизки, унинг саъй-ҳаракатлари билан Шарқ ва Ғарб ўртасидаги маданий ва савдо алоқалари йўлга қўйилган баробарида қадимий кўчаларро савдо йўли — Буюк йпак йўли қайта тикланиб, ўзининг янги ривожланиш босқичига кўтарилган. Умуман, буюк саркарда ва бунёдкор раҳбар сифатида Амир Темури инсоният тарихида ўчмас из қолдирган, десак муволаға бўлмайди.

Муҳаммад Юсуф Ҳасан, Малайзиянинг “Алхиррах” медиа-корпорацияси продюсери:

— Амир Темури ва Темурийлар даври жаҳон тарихининг олтин асрларидан бири бўлди. Кенг савия ва нозик таҳлилий ақл-идроққа эга доно сиёсатчи ҳисобланган Соҳибқирон Осиёнинг юрагида жойлашган ҳамда кўп асрлар давомида жаҳон ва минтақа сийсатига ўзининг улкан таъсирини ўтказган буюк давлатни бошқарган.

Унинг кучли давлат ва адолатли ҳимият барпо этиш ҳамда олийжаноблик ва эзгулик муҳитини мустаҳкамлаш, халқ фаровонлигини таъминлашга асосланган тамойиллари бугун ҳам замонавий Ўзбекистоннинг ижтимоий-иқтисодий ҳаётида муҳим мезон бўлиб хизмат қилмоқда.

Айни пайтда “ТВ Алхиррах” корпорацияси Соҳибқироннинг буюк жасоратларини ўз ичига олган ҳужжатли филмини суратга олиш устида иш олиб бормоқда. Мазкур буюк тарихий шахс ҳаёти ва маданий мероси акс этган ижод гулдастаси малайзиялик томошабинлар учун ажойиб совға бўлишига аминман.

Евгений Гончаров, Россия фанлар академияси Шарқшунослик институти Шарқ халқлари қўлёзма ёдгорликлари бўлими илмий ходими, россиялик таълиқ археолог:

— Амир Темурнинг ҳаёти ва ижтимоий-сиёсий фаолиятини ўрганишда “Темури тузуқлари” асари алоҳида аҳамият касб этади. Мазкур қўлёзма Соҳибқироннинг давлат ва қўшинни бошқариш борасидаги бебаҳо тажрибаларини ўз ичига олган. Кўп асрлар давомида давлат бошқарувида фойдаланилган ушбу асарнинг асосий қонун-қоидалари бугунги кунга қадар ҳам ўз мавқеини йўқотмаган.

2009 йилда Ўзбекистонда бўлиб ўтган халқаро конференцияда тадқиқотчи сифатида иштирок этган чоғимда мамлакатингизда Амир Темури меросини сақлаш ва уни келажақ авлодларга етказишга катта эътибор қаратилаётганининг гувоҳи бўлдим. Бугунги кунда қўллаб-қувватланган Соҳибқирон хотирасига бағишлаб ҳайкаллар ўрнатилган. Шунингдек, Тошкент шаҳрида Темурийлар тарихий давлат музейи фаолият юритмоқда. Унда улкан тарихий аҳамиятга эга бўлган қатор ноёб экспонатлар сақланаётир. Олий давлат унвонини акс эттирувчи орденга саркарда номи берилган. Шубҳасиз, буларнинг барчаси Ўзбек халқининг миллий ифтихори ҳисобланади.

Ушбу буюк шахснинг ҳаёт йўли дунёнинг қўллаб-қувватларидаги шарқшунос олимлар эътиборини жалб қилишда давом этмоқда. Айрим Европа солномаларида унга “Европа ҳалоскори” номи берилган. Россияда қўллаб-қувватланган мутахассислар ўз фаолиятларини ушбу даврга бағишлаган. Биз Ўзбекистонлик ҳамкасбларимиз билан қўша илмий тадқиқотлар олиб боришдан манфаатдормиз. Бу, ўз навбатида, тарихнинг янги манбаларини кашф этиш ва ўрганишга замин яратди.

Профессор Насим Аҳмад Шоҳ, Кашмир университетининг ижтимоий фанлар факультети декани (Ҳиндистон):

— Мустақилликнинг илк кунлариданоқ, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов раҳнамолигида маънавий-маданий қадриятлари ва аъёналар, шунингдек, дунё маданияти ва фани ривожига бебаҳо ҳисса қўшган ўзбек халқининг буюк аждодлари исмлари ҳамда улар қолдирган бой меъросни қайта тиклаш бўйича кенг қўламли чора-тадбирлар амалга оширилди.

Мамлакат раҳбари бир неча бор таъкидлагандек, тарихий хотира ҳамда она ватан ва халқнинг ҳолисона ва ҳаққоний тарихини сақлаб қолиш жамиятнинг маънавий қайта тикланиши учун улкан аҳамиятга эга. Қонун устуворлиги ва аъёналарга ҳурмат билан қарашга асосланган қудратли давлатни барпо этган буюк саркарда ва сиёсат арбоби Соҳибқирон Амир Темурнинг хотираси абадийлаштирилиши бу борадаги энг муҳим қадамлардан бири бўлди, деб ўйлайман.

Нафақат Ўзбекистон ва Марказий Осиё давлатлари, балки бутун дунё тарихида муҳим ўрин тутган Амир Темури ҳарбийлик ва давлатни бошқариш соҳасида бебаҳо мерос қолдирди.

Амир Темури ҳаёти бу нафақат Ўзбекистоннинг тарихи, балки барчамиз учун ўз Ватанини қандай севиш лозимлигини кўрсатиб берадиган намунадир.

“Жаҳон” АА

Рангин дунё

Мексика қадимий ва бетакрор эҳромлари билан дунёга машҳур. Бу замида жойлашган Теотиуакан, Теночтитлан, Чичен-Ица, Эль-Тахин каби қадимий шаҳар харобалари сайёҳларни мудом ўзига оҳанграбодек тортади. Улардан бири Эль-Тахин шаҳри бир пайтлар Мезоамериканинг гуллаб-яшнаган аҳоли маркази. Ҳозирда бири бўлган. Эль-Тахин харобалари Мексика кўрфазини яқинидаги Веракрус штати ҳудудида жойлашган. Бу ердаги эҳромлар, ўйингоҳлар, маббудлар ҳайкаллари ҳеч бир сайёҳни бефарқ қолдирмайди.

Қадимда бу ерда тотанак қабила-си яшаган. Мазкур қабила-нинг келиб чиқиши ҳақида бизгача жуда кам маълумот етиб келган. Бироқ шу нарса аниқки, уларнинг аждодлари миллодий IV асрда кўрфаз соҳиллари яқинида Мексиканинг марказий ҳудудларидан келиб ўрнашган. Кейинчалик мазкур қабила бир неча цивилизация марказлари, хусусан, Эль-Тахин шаҳрига асос солган. Тотанак қабиласи ёмғир ва момақалди-роқ маъбудига сингган. “Тахин” атамаси эса тотанаклар тилида “момақалди-роқ шаҳри” маъносини англатади. Эль-Тахин IX-XII асрларда дин ва маданият маркази сифатида гуллаб-яшнаган пайтда майдони 10 квадрат километр, аҳолиси қарийб 50 минг кишини ташкил этган. 1200 йилда Эль-Тахин таназзулга юз ту-тади, тотанак қабиласи бу ерни тарк эта бошлайди. Ўтган йили мексика-лик олимлар янги замонавий тадқи-қот воситалари ёрдамида Эль-Тахин шаҳрининг инқирози сабабларини аниқлади. Қадимий шаҳар атрофида олиб борилган археологик қазилма-ларга бошчилик қилган олим Патри-

Кўҳна эҳромлар шаҳри

сия Кастильонинг фикрича, ўша давр-да Лотин Америкаси минтақасида юз берган турли иқлим ўзгаришлари бир қатор шаҳарларнинг таназзули-га сабаб бўлган. Бу, айниқса, 850-1250 йиллар ораллигида жиддий тус олган. Ушанда Мексиканинг мар-казий ҳудудларида қурғоқчилик авж олган бўлса, океанга ёндош жойлар, хусусан, Эль-Тахин шаҳрида сув тош-қинлари юз берган. Бу эса шаҳар аҳолисининг бу ерни тарк этишига сабаб бўлган. XVI асрда бу ерни ацтек қабиласи, кейинчалик испан-лар эгаллайди.

Эль-Тахин харобаларига илк бор муҳандис Диего Руис 1785 йилда, унинг атрофида тамаки етиштириш учун қулай жой излаётиб, тасодифан дуч келади. Бироқ бу ерда қазилма ишлари 1943-1963 йиллар ораллиги-да олиб борилди. 1980 йилдан бош-лаб Мексика антропология ва тарих институти мажмуани таъмирлаш ва тиклаш ишига бошчилик қилди. Шун-дан сўнг тарихий мажмуа маҳаллий аҳоли ва сайёҳлар учун очиб қўйил-ди.

Тарихий мажмуанинг энг қадимий иншоотларидан бири — атрофи тўрт эҳром билан ўраб олинган Пласа-дель-Арройо майдони. Бу ердаги энг машҳур иншоот — Ниш эҳроми. Эҳромнинг бундай аталлишига сабаб, унинг деворлари жами 365 хужра (ниш)дан иборат бўлган. Нишлар ички томондан қизил рангга бўялган ва илон тасвири тиширилган нақш-лар билан безатилган. Хужралар ни-мага мўлжаллангани ҳақида аниқ маълумот йўқ. Уларнинг сони 365 та эканлиги боис олимлар уни йил кун-лари билан бевосита алоқадор бўли-ши мумкинлигини тахмин қилмоқда.

Эҳром етти қаватдан иборат, баланд-лиги 18 метрни ташкил этади. Унинг ташки томонидан тошдан ишланган зина ўтган бўлиб, ундан қўриқдаги майдончага қилинган. Тадқиқотчи-ларнинг айтишича, бу ерда маъбуд-лар учун қурбонлик келтириш маро-сим ўтказилган.

Эль-тахинликлар тўп билан ўйна-ладиган ўйинни хуш кўргани боис, қадимда шаҳарнинг 17 ўйингоҳи бўлган. Бу эса шаҳар Мезоамерика-даги энг кўп ўйингоҳга эга аҳоли манзилгоҳи бўлганидан далолат. Археологлар уларнинг фақат учтаси-ни топиб ўрганган. Шу кунга қадар бу ерда ҳиндулар даврига оид 150 объект аниқланган, уларнинг 50 дан зиёди тўлиқ ўрганилган. Бугун та-рих мажмуага қиравершида музей фаолият юритади. Унда қазилма ишлари давомида топилган, ўша даврга оид экспонатлар сақланади. Мексика миллий мустақил инсти-

тути олимлари мамлакат бўйича Эль-Тахин объектлари жойлашган ҳудуд-да ҳавонинг ифлосланиши нисбатан юқори эканини маълум қилди. Бу мажмуага яқин ҳудудларда нефтни қайта ишлаш заводи ва гидроэлектр-станцияларнинг фаолият кўрсатаёт-гани билан изоҳланади. Оқибатда мазкур ҳудудда кислотали ёғинлар микдори ошмоқда, бу эса шаҳар хар-обаларига ўз таъсирини ўтказмоқ-да. Университет ходими Умберто Бравонинг айтишича, яқин вақт ичи-да вазият ижобий томонга ўзгарма-са, ўн-йигирма йил ичида иншоот-ларда сақланиб қолган ноёб иерог-лифлар бутунлай ўчиб кетиши ҳеч гап эмас.

1992 йилда Эль-Тахин шаҳар хар-обалари очик ослон остидаги му-зей сифатида ЮНЕСКОнинг жаҳон мероси рўйхатида киритилган.

“Milliy tiklanish” мухбири
Шаҳзод ҒАҒҒОРОВ тайёрлади.

Тадбир

...Болалигимда дадам укам иккимизга Соҳибқироннинг туғилиши, отасининг унга исм қўйишидан то улуғ бобокалонимизнинг дунё цивилизациясига қўшган беқиёс ҳиссаси тўғрисида ҳикоя қилар экан, улар ҳар қандай эртакдан афзал эди. Ёд олдингиз шегараларида ҳам Темури номи янграган эди. Аммо у пайтлари бу номни тенгдошларимизнинг ҳаммаси ҳам билвермасди.

Истиклол шарофати ҳамда Президентимиз раҳнамолигида Амир Темури шахсининг жаҳон ва мамлакатимиз, халқимиз тарихиди ўрни, миллий давлатчилигимиз шаклланишига қўшган ҳиссаси, бой мероси қайта тикланди, юксак қадр-қиммат тоғди. 1996 йил мамлакатимизда

Мардлик ва жасорат тимсоли

Амир Темури йили, деб эълон қилинди. Шу йили бобокалонимизнинг 660 йиллиги халқаро миқёсда кенг нишонланди. 2011 йили эса Юртбошимиз сўзбошиси билан "Темури тузуқлари"нинг мукамал наشري чоп этилгани маданий ҳаётимиздаги муҳим воқеа бўлди.

Халқимиз Соҳибқирон таваллуд санасини ҳар йили кўтаринки руҳда нишонлайди. Пойтахтимиздаги Амир Темури ҳайкали қад ростлаган майдон шу кунларда ҳар қачонгидан ҳам гавжум. Анъанага кўра 9 апрель кунини улуғ бобоимизнинг таваллуд кунини муносабати билан тантанали тадбир ўтказилди. Унда сенаторлар, депутатлар, ҳукумат аъзолари, ёзувчи ва шоирлар, олимлар, талаба-ёшлар,

кенг жамоатчилик вакиллари иштирок этди.

Тадбирда сўзга чиққан халққаро Амир Темури жамоат фонди раиси Н.Ҳабибуллаев, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси М. Аҳмедов, таниқли сиёсатшунос, олим ва таржимон А.Саидов, Франциянинг мамлакатимиздаги фавкуллода ва мухтор элчиси Жак-Анри Ольс ва бошқалар Соҳибқирон бобомизнинг халқаро алоқаларни ривожлантириш йўлидаги буюк хизматлари, мамлакат ва халқ фаровонлиги йўлида амалга оширган адолатли сиёсати ҳақида алоҳида тўхталдилар.

Таъкидланганидек, бугун Амир Темури ва темурийларнинг миллий давлатчилиги, илм-фан, маданият, бунёдкорлик ва бош-

қа соҳалардаги улкан меросини ўрганишга қизиқиш жаҳон миқёсида ҳам ортиб бормоқда. Юртимиз ва хорижда темурийларнинг дунё цивилизациясига қўшган улкан ҳиссасига оид бадий, публицистик асарлар яратилмоқда, илмий тадқиқотлар олиб борилаётган. Кўплаб илмий ва бадий асарларда Соҳибқироннинг буюк давлат арбоби ва енгилмас саркарда, беназир инсон сифатидаги фазилатлари, ички дунёси, мардлиги, шижоатлиги ҳақида батафсил маълумотлар келтирилади.

Маросимда "Амир Темури таваллудининг 680 йиллигига — 680 минг қадам" шиори остида Шаҳрисабдан Тошкентга қадар пиёда келган 65 ёшли ҳаваскор спортчи Абдужаббор Холбоев

Соҳибқирон руҳи унга маънавий куч бағишлагани ҳақида сўзлади.

Шунингдек, Соҳибқирон бобомиз таваллудига бағишланган тадбирда дунёнинг машҳур адиблари, олим уфозолари, Амир Темури ҳақидаги қимматли фикрлари бир гуруҳ олий таълим муассасалари талабалари томонидан турли тилларда янгради.

Тадбир қатнашчилари Амир Темури ҳайкали пойига гуллар қўйди.

Тантанали тадбир доирасида Темурийлар тарихи давлат музейида янги бадий ва илмий наشرлар кўргазмаси ҳамда Амир Темури таваллудининг 680 йиллигига бағишланган илмий-амалий анжуман бўлиб ўтди.

Тўмарис БУТУНБОЕВА,
"Milliy tiklanish" мухбири

Реклама ўрнида

Мамлакатимизда тадбиркорлик субъектларига яратиб берилаётган шарт-шароитлар аҳоли даромади ва турмуш фаровонлигини оширишда муҳим аҳамият касб этаётган. Жорий йилда бу борадаги савб-ҳаракатлар қамрови янада кенгайди. Зеро, "Соғлом она ва бола йили" Давлат дастурида она, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, хотин-қизлар манфаатларини таъминлаш, ёш авлод саломатлигини мустаҳкамлаш учун ҳуқуқий асосларни такомиллаштириш бораберида, бунёдкорлик ишларини жадаллаштириш, чекка ҳудудларда сервис ҳамда маиший хизмат кўрсатиш объектларини фойдаланишга топшириш каби кўплаб устувор вазифалар белгилаб берилган.

Мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлашга ихтисослашган йирик микромолиявий ташкилотлардан бири — "Микрокредитбанк" акциядорлик-тижорат банки фаолиятининг илк кунларидан оқимизнинг олис туман ва қишлоқларидаги тадбиркорларни, ёшларни, айниқса, хотин-қизларни соҳага кенг жалб қилиш, янги иш бошлаган кичик бизнес вакилларига имтиёзли банк кредитлари ажратиш борасида кенг қўллаб-қувватлаш амалга ошириб келмоқда.

Айни кунда "Микрокредитбанк" маблағлари, замонавий хизматлари орқали ўз омонатларини кўпайтираётган ёки тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйиб, бозорларимиз тўқинлигига, ҳудудларимиз экспорт салоҳиятини юксалтиришга муносиб ҳисса қўшаётган ишланувчан, ташаббускор, тадбиркор ҳамюртларимизнинг яқин ҳамқори ва кўмакчиси айланаб улгурди. Аҳолининг замон

Хизматлар лицензияланган.

VATAN TUVUQ'USI HAR NARSADAN USTUN

MILLIY TIKLANISH

МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН "МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШ" ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ

ҲОМИЙ: "МАТБУОТ ТАРКАТУВЧИ" АКЦИЯДОРЛИК КОМПАНИЯСИ

Тадбиркор — юртга мададкор

талаблари асосида ўз фаолиятини такомиллаштириб бораётган "Микрокредитбанк"ка ишончи тобора ортиб бормоқда. Бу банк хизматларидан кенг фойдаланаётганлар сони тобора ортиб бораётганида ҳам яққол кўзга ташланмоқда.

— Мамлакатимизда тадбиркорликни йўлга қўйиш учун катта имконият ва имтиёзлар яратилган, — дейди Ўзун туманидаги "Тўмарис истиқбол текстиль" хусусий корхона раҳбари Дилафруз Тўхасинова. — Бундан мен ҳам унумли фойдаланмоқдаман. Чевар бўлганим учун илгари маҳалламиз аёлларининг буюртмаларини бажариб юрардим. Биз каби аёл тадбиркорларга ҳам кенг имкониятлар эшиги очилган, 2011 йилда хусусий корхона ташкил этдим. Ҳозир корхонамизда, асосан, катталар ва болалар кийим-кечаклари ишлаб чиқарилмоқда. Уларга аҳоли орасида талаб юқори.

Эришаётган муваффақиятларимиз "Микрокредитбанк"нинг молиявий кўмаги билан чамбарчас боғ-

лиқ. Чунки фаолиятимизни ривожлантириш учун етарли тажрибага эга бўлсак-да, бизнес лойиҳаларимизни сармоясиз амалга ошириб бўлмасди. Шу боис замонавий ускуналар харид қилиш мақсадида молия муассасасига мурожаат этдик. Банк ходимларига лойиҳамиз маъқул тушди. "Микрокредитбанк"нинг Ўзун филиалидан 70 миллион сўм кредит олиб, хорижда трикотаж маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича замонавий технология харид қилдик. Бунинг натижасида корхонамизда ишлаб чиқариш ҳажми бир неча баробар кўпайиб, қўшимча янги иш ўринлари яратилди. Асосан, касб-хунар коллежлари битирувчилари бандлигини таъминладик. Ҳозир жаҳон талабига мос юқори сифатли тўқимачилик маҳсулотлари тайёрлаб, истеъмолчиларга етказиб берамиз. Давлатимиз раҳбари аёлларимизга тадбиркорлик билан шуғулланиш учун кенг имкониятлар яратиб бераётгани бизни нафақат турмушимизни фаровон қилиш, балки юрт равнақи-

га ҳам муносиб ҳисса қўшишдек эзгу мақсад сари руҳлантирмоқда.

Юртимизда ишбилармонлик ва инвестиция муҳитини тубдан яхшилаш, тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш, кредит олиш, ҳўжалик низоларини кўриб чиқиш, бизнесни тугатиш жараёнида сезиларли даражада соддалаштирилди. Мулкни рўйхатдан ўтказиш, ер участкаларини ажратиш, қурилишга рухсатномалар бериш, электр тармоқларига уланнишда "бир дарча" тамойилини оммавий жорий этиш бўйича ишлар жадал суръатларда амалга оширилмоқда.

Банк кредитлари тадбиркорлар учун кенг имкониятлар яратмоқда. Бу маблағларнинг асосий қисми янги технологиялар харид қилиш, ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш турларини кенгайтиришга йўналтирилади.

Масалан, Термиз шаҳрида фаолият кўрсатувчи "Мебель Тармита" масъулияти чекланган жамияти 2009 йилдан буён ички бозорга арзон ва қулай нархларда сифатли мебель маҳсулотлари етказиб бермоқда. Тадбиркорликнинг қирралари кўп, имкониятлари эса беқиёс. Корхона мутахассислари ички бозордаги талабни ўрганиб чиқиб, янги лойиҳалар устида иш олиб боришди. Мақсад — маҳсулот тури ва сифатини ошириш. Бунда, албатта, молия муассасаси уларга яқиндан кўмакчи бўлди.

Парда ЖўРАЕВ,
"Мебель Тармита" МЧЖ раҳбари (Сурхондарё вилояти):

— Юртимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари равнақида алоҳида эътибор қаратилиб, зарур шарт-шароитлар яратилаётганлиги янги иш ўринлари ташкил этиш, оилалар фаровонлигини юксалтиришда муҳим омил бўлаётган. "Микрокредитбанк" АТБ Термиз шаҳар бўлими бизнес лойиҳамизга 250 миллион сўм сармоя ажратди. Бунинг эвазига хорижда ишлаб чиқарилган замонавий ускуналарни олиб келиб ўрнатдик. Маҳсулот турини кўпайтириб, ишлаб чиқариш қувватини оширдик. Ҳозир юқори сифатли ўттиз турдан ортиқ мебель маҳсулотларини тайёрлаб, вилоятимиз аҳолисига етказиб берамиз. Ушбу молиявий кўмак ёрдамида 7 иш ўрни яратиб, асосан, касб-хунар коллежлари битирувчилари бандлигини таъминладик. Бугун ишлаб чиқараётган маҳсулотларимиз сифатли, замонавий бўлиб, бозор-боп нархларда сотилмоқда. Банкнинг молиявий кўмаги эвазига биз каби фаолиятини ривожлантираётган корхоналар мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар ҳажми ва сифати ошишига, халқимиз турмуш даражасининг янада юксалишига хизмат қилмоқда. Келгусида янги йўналишларда ҳам бизнес-режаларни амалга ошириш режалаштириб турибмиз. Бу борада ҳам, "Микрокредитбанк" кўмагига таянамиз.

Бир сўз билан айтганда, "Микрокредитбанк" АТБ ана шундай эзгу ниятларда иш бошлаб, юрт тараққиётига дахлдорлик ҳисси билан яшаётган юртдошларимизнинг яқин ҳамқорига айланган.

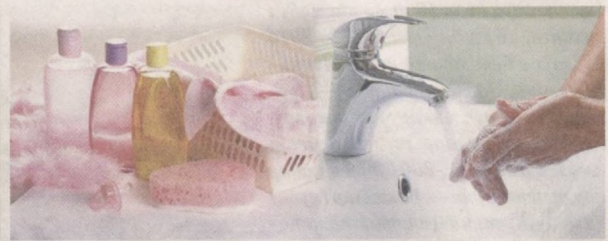
Эркин ДОРИПОВ,
"Milliy tiklanish" мухбири

ТИББИЙ МАСЛАҲАТ

Тозалик — соғлом ҳаёт омили

Микроблар тарқалишининг олдини олиш (профилактикаси) аввало шахсий гигиена ва хонадон гигиенаси қоидаларига амал қилишни талаб қилади. Бу эса саломатлик гаровидир.

Гигиена қоидаларига доимий риоя қилиб бориш оилангизни турли касалликлардан ҳимоя қилишнинг энг яхши усули ҳисобланади. Бу жараёнда, аввало, таомларни тайёрлаш ва дастурхонга

тортишда санитария-гигиена талаблари, тозалikka қатъий риоя этиш муҳим аҳамиятга эга. Гўдаклар ва катта ёшдаги кишиларнинг турли хасталиклар билан оғришининг асосий сабаби сифатсиз овқат тановул қилиш ва қайнатилмаган сув ичиш билан боғлиқ. Турли юқумли ичак касалликлари пайдо бўлишидан ҳимояланишнинг энг тўғри йўли кундалик ҳаётда соғлом турмуш тарзи қоидалари ва халқимизнинг асрлар синовидан ўтган миллий анъаналарига риоя этишдир.

Шахсий гигиена қоидаларига риоя этиш инсон саломатлигини сақлаш ва мустаҳкамлашга кўмаклашади. Бу қоидалар кун тартиби, меҳнат қилиш, дам олиш тартиби, баданни чиниқтириш, оғиз бўшлиғи, соч, тери, хонадон, қўл, кийим-кечак ва турар жой гигиеналарини ўз ичига олади. Тозаликка риоя қилмаслик бир қанча юқумли касалликларнинг келиб чиқишига сабаб бўлади. Шахсий гигиенага риоя қилиш, ювинганда тез-тез совундан фойдаланиш кўпгина касалликларнинг олдини олиши мумкин. Тери тоза бўлиш учун ҳар кун душ қабул қилиш лозим. Имконият даражасида ҳафтада бир бор ҳаммомда чўмилиш, ўн кунда бир саунада ювиниш лозим. Бу теридagi ҳар хил бактерия, микробларни бартараф этади.

Оғиз бўшлиғи гигиенаси шахсий гигиенанинг таркибий қисмларидан биридир. Миллар ёки оғиз шиллиқ пардалари яллиғла-ниши, тиш касалликлари мавжуд бўлса, инфекция бурун бўшлиғига, бодомсимон безлар ва тананинг бошқа қисмларига ҳам осон тарқалади. Шу боис оғиз бўшлиғи гигиенасига риоя этиш бутун танани саломат сақлашга ёрдам беради. Тишни тоза тутиш, уни доимо турли паста, кукунлар ёрдамида кунда икки бор тозалаш лозим бўлади. Нонушта ва кечки овқатдан сўнг тишларни ювиш милларни мустаҳкамлайди. Ҳар гал овқатланишдан сўнг тишларингизни илиқ сув билан чайиб, тиш ораларида қолган овқат қолдиқларидан, албатта, тозаланг. Акс ҳолда, овқат қолдиқлари оғзингиздан бадбўй хид келишига сабаб бўлади. Агар милк ва танглай тозалигига жиддий эътибор берилмаса, тиш ва милк касалликларига чалиниш мумкин. Қўлни тўғри ювиш эса бактерияларни йўқотиш ва микробларнинг тарқалиш хавфини камайтиради. Совун билан қўллар ювинганда улар 98 фоизгача тоза бўлади. Шунинг учун қўлларни доимо совунлаб ювиш лозим. Болаларга қўлларни тоза тутишни, оилада ҳар ким ўз сочигидан фойдаланишни ўргатиш ҳар бир ота-онанинг бурчи.

Ҳар бир инсоннинг соғлом умр кечириши, шубҳасиз, соғлом турмуш тарзига риоя этишга боғлиқ. Кишида ўзи ва яқинлари саломатлиги учун масъулият ҳисси, тиббий маданияти қанчалик юқори бўлса, унинг соғлиги ҳам мустаҳкам бўлади.

БИЛАСИЗМИ?

- Дунё бўйича 44 мамлакат денгизга бевосита чиқиш имкониятига эга эмас.
- Бирорта ҳам чўл ва саҳрога эга бўлмаган ягона қитъа — Европа.

ТУРФА ОЛАМ

Қадимий танга яна биттага кўпайди

Исроилда Рим императори Октавиан Август тасвири туширилган тилла танга топилди.

Бу маъкур турга оид иккинчи танга: биттаси Британия музейда сақланади. Исроиллик олимларнинг айтишича, танга эра-миздан аввалги 107 йилда Рим императори Траян даврида зарб этилган. Маъкур тангада

ҳ у к м д о р Августнинг портрети, Траян исми ва Рим легиони рамзи тасвирланган. Тарихий манбаларнинг гувоҳлик беришича, рим ҳарбийлари хизматлари учун кунига уч тилла тангадан ҳақ олган. Унинг қиймати 75 қумуш тангага тенг бўлган. Бозорларда бундай тангаларга қайтим беришда ноқулайлик туғилган. Шу боис бронза ва қумуш тангалар муомалада кўпроқ бўлган, тилла тангалардан кам фойдаланилган. Бугунга қадар Траян даврида зарб этилган икки турга оид тилла танга маълум эди. Улардан бири Қуддус шаҳрининг Гиват Шауль, иккинчиси Қирьят-Гата туманидан топилган. Бироқ улар янги топилган тилла тангадан фарқ қилади.

Динорахон ҲОЗИЕВА тайёрлади.

ЎЗМТДП Сирдарё вилоят кенгаши партия вилоят кенгаши бош мутахассиси Бахтиёр Алиқуловга онаси **Фарида аянинг** вафоти муносабати билан чўқур таъзия изҳор этади

Газета ҳафтанинг чоршанба кунини қиқади. 2008 йил 29 октябрда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан № 0223 рақами билан рўйхатдан ўтган. Буюртма — Г 425, Адади — 9821. Газетанинг баҳоси келишилган нархда. **Навбатчи муҳаррир:** Мухтарам КОМИЛОВА **ИССН** 2010-7734 **Навбатчи:** Аҳмад ЮСУПОВ **Саҳифаловчи:** Илҳом ЖУМАНОВ **Электрон почта:** e-mail: m.tiklanish@mail.ru **Босишга топшириш вақти** — 21.30. **Топширилди** — 00.10.

1 2 3 4 5